

Inovovaný školský vzdelávací program „Nie sme zlí“

„Učíme sa pre život, nie pre školu.“
(Seneca)

Nie sme zlí ... I.

Školský vzdelávací program pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre nižšie stredné vzdelávanie

Nie sme zlí ... II.

Školský vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím – ISCED1 primárne vzdelávanie

Nie sme zlí ... III.

Školský vzdelávací program pre žiakov s vývinovými poruchami učenia pre nižšie stredné vzdelávanie

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov iŠkVP	Nie sme zlí
Dátum platnosti	od 01.09.2019
Stupeň vzdelania	ISCED 2
Dĺžka štúdia	9-ročná (intaktní žiaci), 9-ročná (MP - A variant)
Vyučovací jazyk	slovenský
Študijná forma	denná
Druh školy	štátna
Kapacita	max. 48 detí a menej v prípade ak §5 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. stanovuje inak.
Počet tried	Max. počet 6 tried
Počet ročníkov	1. až 9. ročník ZŠ, MP – A variant

Názov ŠVP	Vzdelávací program pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre nižšie stredné vzdelávanie, Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 03.08.2017 pod číslom 2017/10211-2:10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017. Je súčasťou ŠVP ISCED 2 pre ZŠ
1. Podtitul ŠkVP	Nie sme zlí... I. <i>Školský vzdelávací program pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti.</i>

Názov ŠVP	Vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie, Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20280:14-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016. Je súčasťou ŠVP ISCED 1.
2. Podtitul ŠkVP	Nie sme zlí... II. <i>Školský vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím pre 2. stupeň ŠZŠ – ISCED 1 primárne vzdelávanie.</i> <i>Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie – od 1.9.2019.</i>

Názov ŠVP	Vzdelávací program pre žiakov s vývinovými poruchami učenia pre nižšie stredné vzdelávanie, Vzdelávací program vypracoval Štátny pedagogický ústav. Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20281:15-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.
3.Podtitul ŠkVP	<i>Nie sme zlí... III.</i> <i>Školský vzdelávací program pre žiakov s vývinovými poruchami učenia.</i>

PREDKLADATEĽ		
Názov špeciálneho výchovného zariadenia:	Liečebno-výchovné sanatórium	
Názov školy:	Základná škola ako súčasť LVS Poľný Kesov	
Adresa školy a školského zariadenia:	Mojmírovská 70, 951 15 Poľný Kesov	
IČO:	00400084	
Riaditeľka LVS:	PhDr. Jana Jančovičová	
Koordinátor pre:	ISCED2	Mgr. Adriana Klábiková
Telefón, fax:	037/77 87 121	
Webové sídlo:	https://szsipolnykesov.edupage.org/	
Email:	riad.lvs.polnykesov@gmail.com, lvskesov@gmail.com	
ZRIAĐOVATEĽ		
Názov	Okresný úrad Nitra, odbor školstva	
Adresa	Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra Výkon: J.Vuruma 1, 94901 Nitra	
Kontakt / telefónne číslo	037/6969322	
PLATNOSŤ PROGRAMU		
Platnosť dokumentu od	01.09.2019	
Pečiatka a podpis riaditeľky LVS		
Poštové číslo	LVSPK/ /2019	

[illegible]

www.szsiropolnykesov.edupage.org

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	12
1.1. Charakteristika výchovy a vzdelávania	12
1.2. Veľkosť školy	13
1.3. Charakteristika žiakov – detí.....	13
1.4. Charakteristika pedagogických a odborných zamestnancov ZŠ ako súčasť LVS.....	14
1.5. Prijímacie konanie	14
1.6. Dlhodobé projekty.....	15
1.7. Spolupráca so zákonnými zástupcami a inými subjektmi	16
1.8. Vyučovací jazyk.....	17
1.9. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy pri LVS.....	17
1.10. Škola ako životný priestor	21
1.11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove	21
a vzdelávaní.....	22
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	23
„NIE SME ZLÍ“.....	23
2.1. Ciele výchovy a vzdelávania.....	24
2.2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu.....	27
2.3. Profilácia školy pri LVS	27
2.4. Profil absolventa	29
2.5. Vzdelávacie stratégie.....	33
2.6. Vzdelávacie oblasti.....	35
3. UČEBNÉ OSNOVY JEDNOTLIVÝCH PREDMETOV	36
3.1. Začlenenie prierezových tém	38
Primárne vzdelávanie	38
Nižšie stredné vzdelávanie.....	42
3.2. Organizácia vyučovania.....	44
4. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY	45
4.1. Hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov.....	45
Hodnotenie žiakov s poruchami aktivity a pozornosti a žiakov s vývinovými poruchami učenia	46
Hodnotenie žiakov s VNP v kombinácii s MP	47

4.2.	<i>Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov</i>	47
4.3.	<i>Hodnotenie školy</i>	50
	<i>SWOT Analýza :</i>	51
5.	UČEBNÝ PLÁN	53
	<i>Učebný plán pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti.....</i>	53
	<i>Učebný plán pre žiakov s viacnásobným postihnutím</i>	55
	<i>Učebný plán pre žiakov s vývinovými poruchami učenia.....</i>	57
6.	VYUČOVACÍ JAZYK	59
7.	SPÔSOB, PODMIENKY UKONČOVANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIE DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ.....	59
8.	ŠPECIFIKÁ HODNOTENIA V JEDNOTLIVÝCH PREDMETOCH.....	59
	PROFESIJNÝ ROZVOJ.....	79
	Prílohy	93
	PRÍLOHA A	
A1	Žiaci s poruchami aktivity a pozornosti.....	93
A2	Žiaci s vývinovými poruchami učenia	94
A3	Žiaci s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím	98
	PRÍLOHA B - Učebné osnovy jednotlivých predmetov, výkonové a obsahové štandardy	
	PRÍLOHA C – Štátne vzdelávacie programy: 2017/10211-2:10G0, 2016-14674/20280:14-10F0, 2016-14674/20281:15-10F0	

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úvod

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	
Základná škola	
Organizovanosť	plneorganizovaná škola
Veľkosť	kapacita 48 žiakov (max.počty žiakov stanovené zákonom a priestorové podmienky školy)
Počet ročníkov	5
Počet tried	5 (6)
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	verejná
Zameranie školy	škola s právnou subjektivitou, plniaca povinnú školskú dochádzku žiakov umiestnených v LVS

Základná škola ako súčasť Liečebno-výchovného sanatória poskytuje vzdelávanie žiakom 5.-9. ročníka, t.j poskytuje nižšie sekundárne vzdelávanie ISCED 2 spôsobom primeraným dispozíciám žiakov žiakom s poruchami pozornosti a aktivity, vývinovými poruchami učenia. V školskom roku 2019/2020 boli vytvorené podmienky na prijatie žiakov s viacnásobným postihnutím, ktorí navštevovali špeciálnu triedu v našom zariadení minulý školský rok. V školskom roku 2019/2020 už nebola otvorená žiadna špeciálna trieda, nakoľko platná legislatíva neumožňuje zriadenie špeciálnych tried pri LVS. Spomínaných päť žiakov je integrovaných do jednotlivých ročníkov Základnej školy ako súčasť LVS.

Úlohou vyučovacieho procesu v základnej škole je od školského roku 2019/2020 aj korekcia porúch učenia, k čomu bol vypracovaný Vzdelávací plán pre žiakov s vývinovými poruchami učenia vo všetkých ročníkoch.

Žiaci sú spravidla umiestnení v LVS na obdobie 3 mesiacov až jedného roka. Počas daného obdobia zostávajú žiakmi kmeňovej základnej školy. Triedni učitelia podávajú kmeňovej základnej škole Návrh známok, na základe ktorého vykonajú záverečnú klasifikáciu žiaka na kmeňovej základnej škole a riaditeľstvo danej školy vydá vysvedčenie žiakovi.

Každé dieťa / žiak s poruchami aktivity a pozornosti, vývinovými poruchami učenia, potrebuje pre svoj vývin primerané prostredie, ktoré bude tolerantné k miere jeho poruchy, k jeho špeciálnym potrebám, k postihnutiu a ponúkne veľa prijateľných podnetov, k získaniu nevyhnutých kompetencií, ktoré následne dieťa / žiak využije v živote a umožní mu návrat do spoločnosti a pôvodného prostredia, čo je hlavným cieľom LVS.

1.1. Charakteristika výchovy a vzdelávania

Školský vzdelávací program vychádza z demokratických a humanistických hodnôt spoločnosti. Na ich základe vymedzuje vzdelávacie štandardy poskytovaného vzdelávania v cieľovej, výkonovej a obsahovej rovine, ktoré tvoria východisko k osvojovaniu a rozvíjaniu funkčných kompetencií žiakov. Prostredníctvom vzdelávacích oblastí a prierezových tém preferuje vo výučbe medzipredmetový prístup, teda kooperáciu v rámci jednotlivých

učebných predmetov v danej vzdelávacej oblasti a tiež medzi rôznymi oblasťami s ohľadom na špecifické potreby a požiadavky žiakov s poruchami aktivity a pozornosti, vývinovými poruchami učenia a dodatočne aj žiakov s viacnásobným postihnutím (s primárnou diagnózou: žiak s mentálnym postihnutím).

Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť.

Vo vzdelávaní na druhom stupni základnej školy je potrebné najmä:

- 1.rozvíjať u žiakov funkčnú gramotnosť a kritické myslenie;
- 2.umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdanie kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov;
- 3.motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania;
- 4.viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť);
- 5.poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní;
- 6.sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka;
- 7.rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu;
- 8.viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

1.2. Veľkosť školy

Základná škola ako súčasť LVS Poľný Kesov je umiestnená v budove Liečebno-výchovného sanatória na prvom poschodí. Nachádza sa tu päť tried. Šiesta, plánovaná trieda (pri kapacite 48 detí) bude vytvorená z miestnosti, ktorá je momentálne v prenájme obecnej ZŠ, čím sa vytvorí priestor pre 6 tried a následne aj 6 výchovných skupín.

Škola je situovaná v malebnom prostredí centra obce Poľný Kesov, ktorá sa nachádza 24 km od mesta Nitra. Súčasťou budovy je školská jedáleň s kuchyňou.

1.3. Charakteristika žiakov – detí

ZŠ ako súčasť LVS Poľný Kesov poskytuje odbornú pomoc:

1. žiakom/deťom s poruchami aktivity a pozornosti,
2. žiakom s vývinovými poruchami učenia,
3. dodatočne (v školskom roku 2019/2020) ešte žiakom s viacnásobným postihnutím – primárna diagnóza mentálne postihnutie ľahkého stupňa (A-variant).

Pozn: Charakteristika jednotlivých skupín detí/žakov je v prílohe A

1.4. Charakteristika pedagogických a odborných zamestnancov ZŠ ako súčasť LVS

Výchovno-vzdelávací a terapeutický proces v základnej škole si vyžaduje koordinovaný tímový prístup pedagógov (učiteľov, vychovávateľov, asistenta učiteľa), psychologov, zdravotnej sestry a pomocných vychovávateľov v spolupráci s pedopsychiatrom či inými odborníkmi.

Pedagogický zbor je tvorený z kvalifikovaných zamestnancov, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre vyučovanie v základnej škole pre druhý stupeň a zároveň si dopĺňajú pedagogické vzdelanie štúdiom špeciálnej pedagogiky, ktorá je podmienkou pre prácu v LVS. Asistent učiteľa sa podieľa na vytváraní špeciálnych podmienok pre výchovu a vzdelávanie žiakov, ktorým bol odporučený z poradne CPPPaP A ČŠPP. Asistent zasahuje v situáciách, keď je potrebné žiaka upokojiť alebo na istý čas izolovať od ostatných žiakov, dopomáha pri vyučovanom procese žiakovi, koriguje naplnenie cieľov vyučovacej hodiny v tempe, aké je prínosné pre žiaka z pohľadu jeho diagnózy.

V LVS pracuje 8 (+1 vychovávateľ), 2 psychologičky, psychológ, 1 zdravotná sestra a 5 pomocných vychovávateľov. Preukazujú kvalitné odborné spôsobilosti, ktoré využívajú pri komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pri pozitívnom riadení činnosti a udržiavaní neformálnej disciplíny.

Psychologičky zabezpečujú systematické, intenzívne terapeutické pôsobenie na žiakov, podieľajú sa na psychovýcviku.

V ZŠ ako súčasť LVS pôsobí výchovný poradca, predsedovia predmetových komisií:

a, predmetová komisia pre oblasť prírodných vied a matematiky,

b, predmetová komisia pre oblasť spoločensko–vedných predmetov a slovenský jazyk.

Pedagógovia LVS predstavujú profesionálny pedagogický zbor, ktorý má snahu ďalej odborne a profesijne rásť, využívať možnosti ďalšieho vzdelávania, prehĺbovania a zvyšovania kvalifikácie s cieľom zvyšovať úroveň a kvalitu edukačného procesu. Sú schopní efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, práce v tíme a kooperatívneho riešenia problémov.

Nami uznávané hodnoty:

- profesionalita, zodpovednosť, spoľahlivosť,
- úcta, slobodné rozhodovanie a spolurozhodovanie
- sebarealizácia, tímová práca, spolupráca a pomoc
- cielená komunikácia, rešpektovanie pravidiel
- reflexia a sebareflexia, osobný rast
- prístupnosť a tolerantnosť, dôvera, ľudskosť, otvorenosť
- objektívnosť, tvorivosť, asertivita.

1.5. Prijímacie konanie

Podmienkou prijatia dieťaťa do Základnej školy ako súčasť Liečebno-výchovného sanatória Poľný Kesov je žiadosť rodiča / zákonného zástupcu, ktorý predkladá:

1. psychologické vyšetrenie z CPPPaP (potvrdenie diagnózy: ADHD, ADHD s VPÚ)
2. špeciálnopedagogické vyšetrenie z ČŠPP,
3. neurologické vyšetrenie,

4. psychiatrické vyšetrenie.

Do LVS sa prijímajú deti na základe:

1. žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa po odporúčaní poradenského zariadenia,
2. návrhu kmeňovej školy so súhlasom zákonného zástupcu,
3. právoplatného rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia,
4. právoplatného rozhodnutia súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

O prijatí dieťaťa s poruchou aktivity a pozornosti rozhoduje riaditeľka LVS na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP a CPPPaP), vydaného na základe diagnostického vyšetrenia. Dieťa môže byť prijaté do LVS na základe podmienok stanovených podľa §123 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Špecifickým **cieľom** výchovy a vzdelávania detí s poruchami aktivity a pozornosti **je reedukácia a korekcia prejavov v učení a správaní**, ktoré sú dôsledkom diagnostikovaného zdravotného znevýhodnenia ako aj reedukácia vlastností vo vzťahu k učeniu, tréning požadovaných vzorov a foriem správania, návykov pri učení.

Základom pre špecifický postup pri výchove a vzdelávaní detí s poruchou aktivity a pozornosti je vytvorenie pozitívneho vzťahu medzi pedagógom a dieťaťom. Edukácia dieťaťa s poruchou aktivity a pozornosti si vyžaduje podľa potreby koordinovaný tímový prístup učiteľa, psychológa, vychovávateľa, liečebného pedagóga, špeciálneho pedagóga, asistenta učiteľa, príp. logopéda.

Postup pri prijímaní dieťaťa, vzor žiadosti o umiestnenie dieťaťa do LVS Poľný Kesov je uvedený na webovom sídle LVS: <https://szsipolnykesov.edupage.org/> . .

1.6. Dlhodobé projekty

Základným východiskom našej práce je:

- režimová aplikácia skupinových foriem práce, opierajúce sa o časový harmonogram dňa a týždňa,
- systém bodovania a hodnotenia,
- individuálna práca viazaná na psychológa,
- intenzívna starostlivosť pediatra, pedopsychiatra, neurológa a zdravotnej sestry LVS.

V terapeuticko - výchovnej oblasti realizujeme projekty:

- **hipoterapia - PPJ,**
- **ergoterapia,**
- **canisterapia,**
- **tvorivé dielne – prvky arteterapie,**
- **relaxačné cvičenia,**
- **aquaterapia -hry vo vode,**
- **inklúzia,**

- **dramatoterapia,**
- **podporná psychoterapia**
- **psychologické poradenstvo.**

Projekt **Tvorivé dielne**, ktorý umožňuje deťom spoznať netradičné výtvarné techniky, prežívať radosť z efektívnej tvorby, napr. aj prostredníctvom počítačového softvéru, alebo majú možnosť spoznať prácu na hrnčiarskom kruhu.

Účinnosť nášho výchovného pôsobenia prehlbuje aj projekt **Inklúzie** v spolupráci so ZŠ a MŠ Poľný Kesov.

Projekty sú náročné na prípravu a organizáciu, ich výsledky sú veľkým prínosom.

1.7. Spolupráca so zákonnými zástupcami a inými subjektmi

Spolupráca je založená na vzájomnej dôvere školského zariadenia a rodičov, zákonných zástupcov detí, uskutočňuje sa úzkou spoluprácou :

- stretnutiami so zákonnými zástupcami detí,
- oboznámením rodičov so prostredím LVS, s pedagogickými a odbornými zamestnancami LVS,
- dobrou prípravou zamestnancov na stretnutie s rodičmi, zákonnými zástupcami, prezentáciou profesionálnej erudovanosti, ktorá dáva rodičovi istotu, že o jeho dieťa sa starajú kvalifikovaní odborníci,
- popri profesionálnom vystupovaní používame zrozumiteľný jazyk, prípadné vysvetlenie odborných pojmov, ťažkostí dieťaťa, ktoré môže pomôcť odstrániť buď obavy a predsudky zo špeciálnych postupov alebo naopak – prehnané a neadekvátne očakávania,
- vcítením sa do situácie rodiča, načúvaním jeho problémom, diskutovaním o ťažkostiach vo výchove dieťaťa, pravidelnou vzájomnou informáciou na základe osobných stretnutí, telefonickým alebo písomným kontaktom,
- konzultačnými hodinami výchovného poradcu pre rodičov,
- úzka spolupráca so školským psychológom spojená s konzultáciami.

LVS dlhodobo spolupracuje s inými subjektmi zo sféry školstva ale i z iných rezortov:

- Okresný úrad Nitra, Odbor školstva, Oddelenie odborných a metodických činností, Oddelenie špecializovaných činností a Oddelenie analýz, finančných a kontrolných činností,
- s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, J. Vuruma 2, 949 01 Nitra,
- s Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva pre mentálne postihnuté deti, Mudroňova 1, 949 01 Nitra,
- s inými poradenskými centrami v rámci celého Slovenska,
- Krajskou prokuratúrou Nitra,
- policajným zborom v Mojmirovciach,
- s ambulanciou pediatra v Mojmirovciach, s pedopsychiatrom pre posúdenie medikamentózneho liečby,
- v prípade potreby LVS spolupracuje s Okresným úradom práce a sociálnych vecí a rodiny, oddelením sociálno-právnej ochrany detí a oddelením sociálnej kurately,
- úzko spolupracuje so zákonnými zástupcami detí prostredníctvom individuálnych konzultácií, telefonických rozhovorov a elektronickej pošty,

- so školami, školskými zariadeniami prevažne v nitrianskom kraji, s LVS Nitra Kynek, s OUI Mojmirovce a Nová Ves nad Žitavou, ZŠ Poľný Kesov, MŠ Poľný Kesov.

V LVS je zriadená rada školského zariadenia, ktorá má 11 členov z radov pedagogických, nepedagogických zamestnancov LVS a zo zástupcov zriaďovateľa. Zasadá aspoň 4 – krát ročne. Na zasadnutiach sa zaoberá všetkými oblasťami chodu LVS.

1.8. Vyučovací jazyk

V ZŠ ako súčasť Liečebno-výchovného sanatória v Poľnom Kesove je vyučovací štátny jazyk – jazyk slovenský.

1.9. Priestorové a materiálne-technické podmienky školy pri LVS

Na realizáciu cieľov výchovy a vzdelávania liečebno-výchovného sanatória sú využívané všetky priestory školského zariadenia a školského pozemku. Budova zariadenia sa nachádza približne v strede dediny asi päťdesiat metrov od hlavnej cesty. Je to klasická školská jednoposchodová budova mestského typu z obdobia päťdesiatych rokov minulého storočia. Okolie školského zariadenia so svojimi stromami, okrasnými kríkmi a kvetmi pôsobí dojmom lesoparku, ktorý naozaj plynulo prechádza do zalesnenej časti extravilánu obce.

Päť tried ZŠ ako súčasť LVS sa nachádza na prvom poschodí školskej budovy.

Pozitívom zariadenia je jeho vlastný rozľahlý pozemok, ktorý poskytuje deťom široký priestor na množstvo hier, športového a iného pohybového vyžitia sa. Okrem športovej zóny, ktorá pozostáva z futbalového ihriska, lúky na iné loptové hry, kopca na zimné sánkovanie, pieskoviska na skok do diaľky, malej bežeckej rovinky, má okolie zariadenia aj oddychové zóny s lavičkami, v zadnej časti areálu s hojdačkami a preliezačkami. Bezprostredná blízkosť lesa ponúka možnosti častých vychádzok do pekného prostredia. Zároveň je tu priestor na vytváranie vzťahu k ekológii, poznávaniu fauny a flóry. Zariadenie má svoj jablňový sad, pozemok s vrbami na prácu s vrbovým prútím, skleník na predpestovanie rôznych rastlín, zeleninové políčka pre každú výchovnú skupinu ale aj kvetinové záhony, o ktoré sa starajú vychovávatelia so svojimi skupinami detí. V prípade nepriaznivého počasia a hlavne v zimných mesiacoch je k dispozícii aj telocvičňa, ktorá má protišmykovú podlahu a je dobre vybavená na rôzne loptové hry, ako je prehadzovaná, volejbal, florbal, basketbal, ale predovšetkým stolný tenis, ktorý deti s obľubou hrajú. Okrem klubovne a telocvične sa deti môžu zahrať, ale i pracovať s počítačmi v počítačovej miestnosti. Manuálnej zručnosti sa deti priučajú v pracovnej dielni.

V zadnom trakte budovy (tzv. školníkovom byte) sa vybudovala miestnosť pre psychologičky, miestnosť na účely psychovýcviku detí (slúžiaca i na konzultácie s rodičmi a zástupcami CDR) a snowzen miestnosť.

Dôležitou podmienkou pri realizácii ŠVP je primerané priestorové vybavenie školy a

materiálno-technické vybavenie učebných priestorov. V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach, odborných učebniach a ďalších priestoroch školy zriadených podľa platnej legislatívy.

Budova LVS Poľný Kesov - priestorové vybavenie

a) pre manažment školy

1. kancelária riaditeľa,
2. kancelária zástupkyne riaditeľky LVS, vedúcej výchovy, vedúcej školskej jedálne / hospodárky riaditeľa školy;
3. kancelária pre ekonomický úsek;
4. kancelária sociálnej pracovníčky.

b) pre pedagogických zamestnancov školy

1. zborovňa;
2. miestnosť pre psychologičky,
3. priestor na odkladanie učebných pomôcok;

c, pre nepedagogických zamestnancov školy:

1. miestnosť pre upratovačku,
2. miestnosť pre zdravotnú sestru (ošetrovňa),
3. miestnosť pre vodiča / údržbára;
4. miestnosť pre kuriča / údržbára.

d) hygienické priestory:

1. sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov;
2. šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi;

e) odkladacie a úložné priestory:

1. skladové priestory;
2. archív;

f) informačno-komunikačné priestory:

1. čítareň,
2. počítačová miestnosť,

g) učebné priestory (interné/externé):

1. učebne;
2. odborné učebne;
3. telocvičňa;

4.školské ihrisko;

Súčasťou LVS je :

1. **Základná škola** – zabezpečujúca výchovu a vzdelávanie detí s poruchami pozornosti a aktivity a so špecifickými poruchami učenia,
2. **Internátna časť** - zabezpečuje výchovu mimo vyučovania a prípravu na vyučovanie žiakom,
3. **Školská jedáleň** - zabezpečuje stravovanie detí ubytovaných na internáte školy, zamestnancov sanatória a stravovanie pre ZŠ Poľný Kesov a MŠ Poľný Kesov.

Komplex budovy je členený na:

Budova LVS – suterén

- ☐ Dielňa údržbára
- ☐ Kotelňa (dielňa, kotle)
- ☐ Sklad údržbára
- ☐ Spojovacia chodba
- ☐ WC pri kotolni (1 WC, 1 umývadlo)
- ☐ Šatne detí
- ☐ Žiacka dielňa
- ☐ Elektrický rozvádzač
- ☐ Spojovacie chodby
- ☐ Jedáleň pre deti MŠ
- ☐ Sklad MŠ
- ☐ Jedáleň
- ☐ Kuchyňa
- ☐ 2 sklady suchých potravín
- ☐ Spojovacia chodbička pri skladoch
- ☐ Sklad na papier
- ☐ Sklad zeleniny
- ☐ Šatňa pre kuchárky
- ☐ Prechodové chodby
- ☐ Predsieň, WC pri kuchyni (1 WC, 1 umývadlo)

Budova LVS – prízemie

- ☐ Vstupný vestibul
- ☐ Schodište do suterénu
- ☐ Spojovacia chodba
- ☐ Kancelária ekonómky LVS
- ☐ Kancelária sociálnej pracovníčky
- ☐ Riaditeľňa
- ☐ Zborovňa
- ☐ Počítačová učebňa / Čítareň
- ☐ Spojovacia chodbička (1 umývadlo)
- ☐ Chlapčenská kúpeľňa (6 umývadiel, 6 spích)
- ☐ Dievčenská kúpeľňa (6 umývadiel, 6 spích)
- ☐ 2 kancelárie (hospodárka - vedúca ŠJ) (1 umývadlo)
- ☐ WC pre dievčatá (1 umývadlo, 3 WC)
- ☐ WC pre chlapcov (1 umývadlo, 2 WC, 3 pisoáre)
- ☐ Schodište k telocvični
- ☐ Telocvična

- ☐ Sklad telocvičného náradia
- ☐ Spojovacie schodištia na poschodie
- ☐ WC pre zamestnancov (2 umývadlá, 4 WC)
- ☐ Miestnosť na komunitné stretnutia na ploche 36 m²
- ☐ 2 učebne pre deti ZŠ (1 umývadlo)
- ☐ 2 učebne pre deti MŠ (1 umývadlo)
- ☐ WC pre deti MŠ (2 umývadlá, 2 pisoáre, 2 WC)
- ☐ Kancelária pre psychologičky,
- ☐ Snowzeelen miestnosť
- ☐ Spojovacia chodbička
- ☐ Školský byt – príručný archív
 - sklad pomôcok
 - spojovacia chodbička
 - umývadlo,
 - WC,
 - archív v pivničných priestoroch

Budova LVS – 1. poschodie

- ☐ 6 spální na ploche:

spálňa č. 1	58,8 m ²	– 6 postelí
Izolačná miestnosť	19,2 m ²	- 4 posteľe
spálňa č. 2	78 m ²	– 7 postelí
spálňa č. 3	46 m ²	– 6 postelí
spálňa č. 4	56 m ²	– 6 postelí
spálňa č. 5	55 m ²	– 5 postelí
spálňa č. 6	50 m ²	- 4 posteľe
spálňa č. 0	19,2 m ²	– 4 posteľe
- ☐ Chodba internátu
- ☐ Ošetrovacia miestnosť a miestnosť pre nočné vychovávateľky (1 umývadlo) na ploche 36 m²
- ☐ Klubovňa na ploche 36 m²
- ☐ WC pre chlapcov (1 umývadlo, 3 WC)
- ☐ WC pre dievčatá (1 umývadlo, 3WC)

Budova LVS – poschodie (školská časť)

- ☐ 5 učební na ploche:

učebňa č. 1 s miestnosťou čitateľskej gramotnosti	84 m ²
učebňa č. 2 s kuchynkou, interaktívnou tabuľou	74 m ²
učebňa č. 3 s interaktívnou tabuľou	92 m ²
učebňa č. 4 s kuchynkou a interaktívnou tabuľou	74 m ²
učebňa č. 5 s kuchynkou	74 m ²
 - ☐ Chodba školy
 - ☐ WC pre chlapcov (1 umývadlo, 2WC, 4 pisoáre)
- Dievčatá počas vyučovania využívajú WC na prízemí (1 umývadlo, 3WC)
- ☐ Spojovacie schodište na povalu
 - ☐ v každej učebni je umývadlo
 - ☐ Kabinet učebníc a učebných pomôcok
- Učebne sú vybavené školským nábytkom podľa prílohy k vyhláske č. 527/2007 Z.z.

Budova garáže

- Dvojgaráž (auto) na ploche 24m²

Vonkajšie priestory

Zatravněný školský dvor s rozlohou 4,2 ha. Slúži na výchovno-vyučovací a relaxačný proces. Vybetónovaná plocha a príjazdová cesta v areáli sa využíva na bicyklovanie, korčuľovanie, kolobežkovanie – dopravnú výchovu. Okrem športovej zóny, ktorá pozostáva z futbalového ihriska, lúky na iné loptové hry, kopca na zimné sánkovanie, pieskoviska na skok do diaľky, malej bežeckej rovinky, má okolie zariadenia aj oddychové zóny s lavičkami, hojdačkami a preliezačkami.

Pri plnej kapacite špeciálneho výchovného zariadenia s počtom detí 48 vychádza plocha izby na dieťa viac ako 7 m² čo je v súlade s vyhláškou 259/2008 Z.z., Tabuľka č. 8b: Požiadavky na plochu izby ubytovacích zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, špeciálnych výchovných zariadení, počet izieb v ubytovacích bunkách, počet ubytovaných a základné vybavenie izby.

Vybavenie izieb je zabezpečené stálym lôžkom pre každého ubytovaného a skrinkou pre potreby umiestnenia ošatenia a osobných vecí dieťaťa/žiaka. Stoličky sú v prípade potreby k dispozícii, ale z bezpečnostných dôvodov, podobne ako zrkadlá a vešiaky nie sú súčasťou izieb. Zrkadlá majú deti/ žiaci v kúpeľniach.

Hračky, výchovné pomôcky a ďalšie predmety určené pre deti svojimi vlastnosťami zodpovedajú požiadavkám ustanoveným osobitnými predpismi.

Materiálno-technické zabezpečenie sa realizuje prostredníctvom rozpočtu zariadenia.

Terapeutické činnosti hipoterapiu, aquaterapiu a canisterapiu, prípadne iné materiálové zabezpečenie sa snažíme zariadiť prostredníctvom OZ Pokeson, OZ Breza, firiem a sponzorskej spolupráce s viacerými organizáciami a firmami. Arteterapia sa rozvíja u detí na základe spolupráce so Súkromnou ZUŠ p. Madariovej a spolupráce s Nitrianskou galériou.

1.10. Škola ako životný priestor

Snažíme sa rozvíjať a upevňovať konštruktívne pracovné vzťahy založené na profesionalite, humanizme, vzájomnom pochopení a spolupráci medzi jednotlivými subjektmi – vedením školského zariadenia a všetkými zamestnancami, zamestnancami navzájom, zamestnancami a žiakmi, žiakmi navzájom, školy ako celku a rodičmi, zákonnými zástupcami i širšou verejnosťou.

Ku skvalitneniu týchto vzájomných vzťahov prispieva aj prostredie školy. Veľký dôraz kladieme na úpravu interiéru i exteriéru školy a školského zariadenia – udržiavanie a výsadba kvetov v triedach, na chodbách školy, výsadba i udržiavanie kríkovej zelene, inovácia a aktualizácia nástieniek v triedach, na chodbách minigalérie výtvarných prác žiakov, informačné tabule o živote školy, jej výsledkoch a aktivitách.

1.11. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove

V LVS Poľný Kesov sa kladie dôraz na zabezpečenie bezpečných a zdraviu vyhovujúcich podmienok. Pravidelne sa organizuje poučenie zamestnancov a žiakov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v súlade so zákonom č.124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Pri edukačnej práci, okrem plnenia stanovených cieľov je potrebné mať na pamäti bezpečnosť detí a ich zdravie. Deti s poruchami aktivity a pozornosti sú často bezohľadné a impulzívne, náchylné na úrazy pre neúmyselné porušovanie pravidiel ako pre úmyselný vzdor, je nutné, aby pedagógovia efektívne predchádzali úrazom.

Na začiatku každého školského roka je každý pedagogický zamestnanec povinný oboznámiť žiakov so školským poriadkom (učitelia), poriadkom školského zariadenia (vychovávateľ) a poučiť ich o bezpečnosti pri výchovno-vzdelávacích činnostiach a hrách, čo potvrdí písomne a dokument doloží do spisu dieťaťa. Týka sa to hlavne manipulácie s audio a video technikou, práce s počítačmi, ale aj činnosti v dielni a pri hrách v telocvični. Sú vypracované interné pravidlá na pobyt v dielni, v telocvični, v počítačovej miestnosti a v klubovej miestnosti. Tieto pravidlá sa deťom priebežne pripomínajú na komunitách. V budove zariadenia sú zavesené pravidelne kontrolované hasiace prístroje a na viditeľnom mieste sú umiestnené požiarne poplachové smernice, požiarny evakuačný plán s nákreсом evakuačného plánu internátu s únikovými smermi v prípade požiaru, alebo inej situácie, ohrozujúcej života detí a dospelých. S deťmi sa pravidelne absolvujú účelové cvičenia a hry v prírode. V priebehu školského roka sú uskutočnené dva cvičné poplachy, s nácvikom evakuácie školského zariadenia a internátu.

Súčasťou denného režimu sú pravidelné vychádzky do prírody a blízkeho okolia školského zariadenia. Za týmto účelom je často nevyhnutné použiť cestnú komunikáciu a to aj vo večerných hodinách za zníženej viditeľnosti. Pedagógovia majú k dispozícii reflexné pásky a reflexné vesty.

Pri návšteve kúpaliska v obci, alebo pri aquaterpii môže byť jeden pedagogický zamestnanec vo vode maximálne s piatimi deťmi.

Podľa internej smernice je pre deti zabezpečený pravidelný denný pitný režim.

V nepretržitej prevádzke sa často stretávame s ochoreniami detí, o ktoré je potrebné postarať sa počas 24 hodín. Pre tieto mimoriadne situácie je vypracovaná interná smernica, ktorá hovorí o zodpovednosti o choré, ležiace dieťa v izolačnej miestnosti. Pri chorobe trvajúcej viac ako 2 dni, odchádza dieťa do domáceho liečenia z dôvodu prevencie pred infekčným ochorením. Podmienky sú upravené v internej smernici.

Pedagogické pokyny usmerňujú žiakov k tomu, aby sa správali slušne v duchu porozumenia, znášanlivosti a priateľstva. Počas pobytu v ZŠ ako súčasť LVS, pobytu v LVS, ale aj v domacom prostredí sú vedené k tomu, aby neporušovali zásady spolunažívania, mravné normy spoločnosti, aby robili česť rodičom, zákonným zástupcom, školskému zariadeniu a sebe.

Pravidelne sa vykonávajú revízie zariadení a následne sa odstraňujú nedostatky v záujme bezpečnosti všetkých žiakov a zamestnancov. V záujme bezpečnosti žiakov sa pravidelne kontroluje stav školského nábytku, zariadenia, pomôcok, elektrospotrebičov, náradia a náčinia v telocvični a zistené nedostatky sa okamžite odstraňujú.

V školskom zariadení a v celom jeho areáli je zákaz fajčenia, užívania alkoholických nápojov a iných omamných látok.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

„NIE SME ZLÍ“

Pri vzdelávaní v Liečebno-výchovnom sanatóriu Poľný Kesov sa postupuje podľa školského vzdelávacieho programu (ďalej aj ŠkVP) pod názvom: „Nie sme zlí“, ktorý sa vnútorne člení **v niektorých bodoch na tri časti:**

1. časť: *Nie sme zlí... I.*

Školský vzdelávací program pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti.

Vzdelávací program **pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti** pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie, Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 03.08.2017 pod číslom 2017/10211-2:10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017.

Je súčasťou ŠVP ISCED 1, ISCED 2 pre ZŠ

2. časť: *Nie sme zlí... II.*

Školský vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím pre 1. a 2. stupeň ŠZŠ – ISCED 1 primárne vzdelávanie

Vzdelávací program **pre žiakov s viacnásobným postihnutím pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie**, Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20280:14-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016. Je súčasťou ŠVP ISCED 1.

3. časť: *Nie sme zlí... III.*

Školský vzdelávací program pre žiakov s vývinovými poruchami učenia.

Vzdelávací program pre žiakov s vývinovými poruchami učenia pre nižšie stredné vzdelávanie, Vzdelávací program vypracoval Štátny pedagogický ústav. Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016

pod číslom 2016-14674/20281:15-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.
Je súčasťou ŠVP ISCED 1, ISCED 2 pre ZŠ

2.1. Ciele výchovy a vzdelávania

Štátny vzdelávací program predstavuje záväzný národný rámec pre nižšie stredné vzdelávanie – 2.stupeň základnej školy. Je východiskovým dokumentom na prípravu školských vzdelávacích programov, ktoré reprezentujú druhú úroveň dvojúrovňového modelu vzdelávania.

Štátny vzdelávací program (ďalej aj „ŠVP“) vychádza z demokratických a humanistických hodnôt spoločnosti. Na ich základe vymedzuje vzdelávacie štandardy poskytovaného vzdelávania v cieľovej, výkonovej a obsahovej rovine, ktoré tvoria východisko k osvojovaniu a rozvíjaniu funkčných kompetencií žiakov. Prostredníctvom vzdelávacích oblastí a prierezových tém preferuje vo výučbe medzipredmetový prístup, teda kooperáciu v rámci jednotlivých učebných predmetov v danej vzdelávacej oblasti a tiež medzi rôznymi oblasťami. Súčasne s týmto prístupom podmieňuje svoju realizáciu uplatňovaním motivačných učebných postupov a vytváraním podporujúcej sociálnej klímy v škole. Kladie dôraz na kvalitu školy, ktorá uplatňuje vnútorné a vonkajšie vyhodnocovanie (evalváciu) svojich programov, procesov a výsledkov.

Cieľom ŠVP je podporovať také kognitívne činnosti, ktoré sú vyjadrené pojmi, ako je vlastné aktívne objavovanie, hľadanie, skúmanie, pátranie, zisťovanie niečoho nového, napríklad výsledkov pokusu alebo experimentu, interpretácie či vytvárania rôznorodých verbálnych, obrazových a grafických textov, ktoré tvoria sociálny a kultúrny svet.

Vytváranie uvedených kognitívnych činností možno všeobecne zhrnúť najmä do týchto oblastí výchovy a vzdelávania:

- 1.rozvíjať schopnosti žiakov vedieť a chcieť sa učiť;
2. posilňovať sebadôveru žiakov v riešení problémov, ktoré sú spojené s učením;
- 3.viesť žiakov k aktívnemu občianstvu;
4. podieľať sa na vymedzovaní hodnôt slušného amorálneho človeka.

Cieľ výchovy a vzdelávania žiakov ZŠ je v súlade so školským zákonom zadefinovaný ako:

- a) získanie vzdelania podľa školského zákona 245/2008,
- b) získanie kompetencií, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívanie informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, materinskom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti, a kompetencií v oblasti technických prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálnych kompetencií a občianskych kompetencií, podnikateľskej schopnosti a kultúrnej kompetencie,
- c) ovládanie anglického jazyka,

- d) schopnosť vedieť sa naučiť správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- e) rozvíjanie manuálnych zručností, tvorivej, umeleckej psychomotorickej schopnosti, aktuálnych poznatkov a práce s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce,
- f) posilňovanie úcty k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je dieťa / žiak občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- g) získanie a posilňovanie úcty k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- h) schopnosť pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- i) schopnosť vedieť sa naučiť rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- j) schopnosť naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeludské etické hodnoty,
- k) získanie všetkých informácií o právach dieťaťa a spôsobilosti na ich uplatňovanie.

Špecifické ciele vzdelávania žiakov s poruchami aktivity a pozornosti je reedukácia a korekcia prejavov v učení a správaní, ktoré sú dôsledkom diagnostikovaného zdravotného znevýhodnenia ako aj tréning požadovaných vzorov, foriem správania a následne aj reedukácia vlastností vo vzťahu k učeniu. Základom pre špecifický prístup pri vzdelávaní žiakov s poruchami aktivity a pozornosti je vytvorenie pozitívneho vzťahu medzi pedagógom a žiakom. Vzdelávanie žiaka s poruchou aktivity a pozornosti si vyžaduje podľa potreby koordinovaný tímový prístup učiteľa, psychologičiek, špeciálneho pedagóga, asistenta učiteľa, príp. logopéda či liečebného pedagóga.

Špecifické ciele vzdelávania žiakov s vývinovými poruchami učenia:

Žiaci s VPU v základnej škole ako súčasť LVS plnia rovnaké ciele vzdelávania ako ostatní žiaci základných škôl na primárnom a nižšom sekundárnom stupni vzdelávania. Cieľom vyučovacieho procesu je v maximálnej miere podporiť rozvoj špecifických funkcií ako predpokladu k úspešnému zvládnutiu čítania, písania a počítania a schopnosť pripraviť žiakov na vzdelávanie na strednej škole s prihliadnutím na ich schopnosti a možnosť vykonávať zvolenú profesiu.

Špecifické ciele vzdelávania žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím

Hlavnými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové spôsobilosti žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná. Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom cieľov uvedených vo vzdelávacom programe pre žiakov mentálnym postihnutím s prihliadnutím na ďalšie postihnutie alebo narušenie.

Hlavným cieľom vzdelávania vo všetkých vzdelávacích programoch v ZŠ ako súčasť LVS je dosahovanie rozvinutia kľúčových kompetencií (spôsobilostí) ako kombinácií vedomostí, skúseností a postojov žiakov na takej úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná. Kompetencie, ktoré má žiak dosiahnuť sú dané v ŠVP a bližšie popísané v profile absolventa.

Špecifiká vzdelávania žiakov s poruchami aktivity a pozornosti, ktoré je potrebné uplatňovať v individuálnom rozsahu a podľa individuálnych potrieb vo všetkých formách vzdelávania:

1. Ak žiak nemôže plniť požiadavky príslušných vzdelávacích oblastí a štandardov, vzdeláva sa podľa individuálneho vzdelávacieho programu.
2. Pedagóg pri vyučovaní môže stanoviť dĺžku a štruktúru vyučovacej hodiny, zohľadňujúc psychický stav dieťaťa, správanie a potreby žiaka, ktoré sú dôsledkom stanovenej diagnózy.
3. Žiakovi je zabezpečené vyučovanie špecifického vyučovacieho predmetu Terapeuticko-korekčné cvičenia.

LVS vytvára podmienky dieťaťu / žiakovi vychádza na prechod z domáceho prostredia do školského – systémom tvorby „**druhého domova**.“ Vytvára ústretové, priateľské ovzdušie založené na tom, čo žiak ovláda, aké má vedomosti, zručnosti, záujmy. Adaptačné obdobie žiakov je veľmi individuálne, spravidla trvá 3 mesiace. Žiaci sú od prvých dní vedení k sebaopoznaniu, sebakontrolu a k zodpovednosti, k zdravému sebavedomiu, negovaniu zlých návykov, posilňovaní aktivít, tvorivosti, schopnosti kriticky myslieť. Vytváranie bezstresového prostredia umožňuje žiakom cítiť sa uvoľnene a bezpečne. Od začiatku je kladený veľký dôraz na vytvorenie pozitívnej klímy v triede, na rozvíjanie seba hodnotenia s cieľom poznať svoje silné a slabé stránky, na uvedomovanie si základných pravidiel slušnosti, demokratického a humánneho prístupu. Pokojná a tvorivá atmosféra na vyučovacích hodinách je základným pilierom pre kvalitnú tímovú prácu. Aby sa žiaci cítili čo najpríjemnejšie, dôraz sa kladie na estetické prostredie tried, detských izieb, klubovne, komunitnej miestnosti, školského dvora či iných priestorov LVS.

Úzka spolupráca s CPPP, CŠPP (realizácia špeciálno-pedagogických a psychologických vyšetrení, rediagnostík), konzultácia s pediatrom, detským psychiatrom, logopédom a inými odborníkmi, zabezpečuje interdisciplinárny prístup.

Vyučovací a výchovný proces sa nesie v duchu citátu:

**AK JE DIEŤA KARHANÉ, NAUČÍ SA ODSUDZOVAŤ,
AK ŽIJE V NEPRIATEĽSTVE, NAUČÍ SA ÚTOČIŤ,
AK ŽIJE V POSMECHU, NAUČÍ SA NEÚPRIMNOSTI.**

**ALE AK DIEŤA POVZBUDZUJEME, NAUČÍ SA BYŤ SMELÉ,
AK ŽIJE V TOLERANCII, NAUČÍ SA TRPEZLIVOSTI,
AK HO CHVÁLIME, NAUČÍ SA OCEŇOVAŤ,
AK ŽIJE V POCTIVOSTI, NAUČÍ SA SPRAVODLIVOSTI,
AK ŽIJE V BEZPEČÍ, NAUČÍ SA VERIŤ,
AK JE PRIJÍMANÉ, UZNÁVANÉ A OBKLOPENÉ PRIATELSTVOM,
NAUČÍ SA VO SVETE HĽADAŤ LÁSKU.**

(neznámy autor)

2.2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu

Primárne vzdelanie – 1.stupeň základnej školy. Nižšie stredné vzdelanie – 2. stupeň základnej školy. Základná škola ako súčasť liečebno-výchovnom sanatóriu, v ktorej žiak plní časť školskej dochádzky. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie, ktoré žiak dosiahol v ZŠ v LVS. Ak žiak navštevoval školu pri zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie z vyučovacích predmetov, v ktorých sa žiak vzdelával. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskôr 14. dní pred termínom vydávania vysvedčenia. Z ostatných vyučovacích predmetov sa žiak nehodnotí.

Žiaci s VNP v kombinácii s MP

Primárne vzdelanie (stupeň vzdelania ISCED 1) získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č.245/2008 Z.z. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré vydáva taktiež kmeňová špeciálna základná škola.

2.3. Profilácia školy pri LVS

Liečebno-výchovné sanatórium v Poľnom Kesove vzniklo v septembri 2006 a jeho súčasťou bola Špeciálna základná škola internátna. LVS vo svojom pôsobení plynule nadväzovala na predchádzajúcich tridsať rokov práce s mentálne postihnutými deťmi, ktoré mali zároveň nariadenú ústavnú starostlivosť. V ŠZŠI pri LVS boli vzdelávané deti s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím podľa Vzdelávacieho plánu, ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016-14674/20280:14-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

Každé dieťa, či už mentálne postihnuté, dieťa s poruchami aktivity a pozornosti, poruchami učenia, poruchami správania a opustené dieťa potrebovalo pre svoj vývin primerané prostredie, ktoré tolerovalo jeho poruchy, jeho špeciálne potreby, postihnutie.

Zároveň ponúkalo také množstvo prijateľných podnetov, aby získalo nevyhnutné kompetencie, ktoré využilo v bežnom živote a umožnilo mu návrat do spoločnosti a pôvodného prostredia.

V budove LVS Poľný Kesov sa nachádza päť tried pre druhý stupeň ZŠ. Okrem detí, umiestnených do LV, v budove pôsobí aj obecná ZŠ. Obecná ZŠ a LVS sa vždy snažili o spoluprácu a prirodzenú inklúziu detí, čo by malo byť cieľom spoločnosti. Vyučovanie detí z LVS bolo špecifické, inkluzívnych aktivít so ZŠ bolo niekoľko, vyučovania sa týkala len hodina spoločného čítania a výtvarnej výchovy.

Na vývoj dieťaťa najvýznamnejšie pôsobia okrem rodiny, rodinného prostredia práve pedagógovia - učitelia a vychovávatelia. Kvalitu pedagóga určuje jeho osobnosť, štýl výchovy či vyučovania, jeho správanie, sociálne cítenie s deťmi / žiakmi a veľa iných faktorov.

Keďže žiaci/deti, ktoré sú umiestnené v LVS opúšťajú na dlhšie obdobie svoje rodinné prostredie (aj keď je to u niektorých prostredie detského domova) potrebujú získať pocit bezpečia, dôvery k dospelým, ale aj k deťom. Výchovno-vzdelávacie pôsobenie na dieťa, aby mohlo byť úspešné musí dodržiavať stratégie, ktoré rešpektujú individuálne a skupinové osobitosti detí, ich diagnózy, rozvíjajú ich tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu a sebahodnotenie.

Základná škola ako súčasť LVS Poľný Kesov pri svojom vyučovacom procese podporuje stratégiu tvorivo-humanistickej výchovy (THV) pred tradičnou výchovou.

Porovnávacie znaky	Tradičná výchova	Tvorivo-humanistická výchova
Ciele výchovy	• Sú vyjadrené predovšetkým obsahom • Disciplína je daná vonkajším prostredím • Podriadenosť, poslušnosť	• Výchova je na prvom mieste • Rozvoj individuálnej osobitosti dieťaťa
Obsah výchovy	• Kvantita poznatkov o všetkom • Dôraz na obsah, pamäť, výkon pre všetkých rovnako • Uchovanie poznatku, nie „AKO“ uchovať poznatky	• Nie je cieľom, ale prostriedkom • Hľadajú sa obsahy pre individuálny rozvoj dieťaťa • Učí dieťa ako sa učiť a vzťahu k učeniu
Metódy vo výchove	• Slovné odovzdávanie hotových poznatkov • Dôraz na činnosť vychovávateľa	• Aktivizujúce metódy založené na činnosti dieťaťa • Vyšší podiel samostatnosti dieťaťa • Zážitková výchova
Vzťah vychovávateľa k dieťaťu	• Vyšší stupeň direktívnosti • Hľadanie nedostatkov u dieťaťa	• Vyšší stupeň demokracie (partnerstva) • Prevaha pozitívnych interakcií
Hodnotenie dieťaťa	• Pamäťové výkony • Nie sú dané kritériá hodnotenia, dieťa nevie „ako to má byť“ • Dôraz na výsledok, nie na proces	• Dieťa pozná kritériá hodnotenia • Sebahodnotenie dieťaťa • Prevaha pozitívneho hodnotenia

	• Hodnotia sa chyby	• Stanovenie pravidiel
Postavenie vychovávateľa	• Nižší stupeň možnosti rozhodovania • Nižší stupeň pedagogickej tvorivosti	• Vyššia autonómia v pedagogickom riadení

V Základnej škole ako súčasť LVS Poľný Kesov môže byť maximálny počet žiakov v triede /vo výchovnej skupine osem, ak Vyhláška č. 322/2008 Z. z. neustanovuje inak. V LVS je maximálny počet šesť tried.

2.4. Profil absolventa

Profil absolventa je koncipovaný prostredníctvom kompetencií pre príslušný stupeň vzdelávania.

Profil absolventa Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti a absolventa Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia je definovaný v Štátnom vzdelávacom programe pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2.

Profil absolventa s PAP – Nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň ZŠ

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií, ktoré žiak získal v procese vzdelávania a sebazvdelávania v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít. Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- ✓ pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
- ✓ vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou;
- ✓ využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
- ✓ používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia (pozná hodnotu peňazí, vie s nimi narábať, rieši jednoduché aj zložité životné situácie);
- ✓ používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;
- ✓ vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
- ✓ dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- ✓ uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine (dokáže vypočítať spolužiaka, akceptovať jeho názor, no zároveň sa presadiť zdravým sebavedením);
- ✓ posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy (formou psychovýcviku a terapeutických cvičení sa dokáže vyjadrovať o sebe a objektívne sa zhodnotiť);
- ✓ chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy zdravého životného štýlu v každodennom živote;

- ✓ uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva a umenia vo svojom živote a živote celej spoločnosti žiak je vedený k folkloristike, k láske k rodnej zemi, k tradíciám);
- ✓ prijíma rozmanitosť ako prirodzenú súčasť spoločnosti (dokáže akceptovať inakosť – národnostnú, rasovú, sociálnu);
- ✓ pozná a uplatňuje svoje práva a rešpektuje práva iných;
- ✓ má predpoklady stať sa aktívnym občanom v národnom i globálnom kontexte.

Profil absolventa je založený na kľúčových spôsobilostiach, ktoré zahrňujú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.

Kľúčové spôsobilosti sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Nezastarávajú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať (a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility).

Sú výsledkom a dôsledkom nielen formálneho (školského) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania.

Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebvzdelávania, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania **absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):**

- *kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa*
 - uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,
 - dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
 - dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
 - kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,
- *sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)*
 - dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu komunikácie,
 - efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
 - vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
 - dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
 - chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,
- *kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky*
 - používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
 - používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce,

modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),

- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

- *kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií*

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,

- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,

- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,

- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,

- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,

- *kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy*

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,

- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,

- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešení ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,

- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

- *kompetencie (spôsobilosti) občianske*

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,

- vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,

- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,

- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,

- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

- *kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne*

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu, buduje si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,

- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,

- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,

- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzisobných vzťahoch,

- *kompetencie (spôsobilosti) pracovné*

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,

- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,

- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho plánovaní,

- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,

- *kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti*

- dokáže inovovať zaužívané potupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci práce, ale aj v každodennom živote,

- *kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry*

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,

- dokáže orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Profil absolventa s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím

Absolvent programu primárneho stupňa vzdelania pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím má osvojené kľúčové spôsobilosti vyplývajúce zo vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím príslušného variantu.

Absolvent našej školy s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môže pokračovať vo vzdelávaní na strednom odbornom učilišti / 3-ročné štúdium/.

Absolvent so stredným stupňom mentálneho postihnutia sa môže ďalej vzdelávať v praktickej škole /2 - ročné štúdium/.

Absolvent s VNP v kombinácii s ľahkým stupňom MP má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti v materinskom, štátnom jazyku,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať (nakol'ko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia,
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

2.5. Vzdelávacie stratégie

Koncepcia a stratégia rozvoja školy vychádza z dobre vypracovanej analýzy výchovno-vzdelávacieho procesu. Strategické ciele školy sú reálne a orientujú sa na skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu rozvíjaním a využívaním počítačovej gramotnosti žiakov a učiteľov, zlepšovaním komunikačných schopností žiakov, uplatňovaním inovačných metód a foriem práce, využívaním potenciálu všetkých žiakov s ohľadom na ich individuálne potreby. Koncepcnosť, zameranie a ciele výchovy a vzdelávania sú na veľmi dobrej úrovni. Strategické úlohy školy sú vytýčené v súlade s koncepcnými zámermi.

Stratégia vyučovania určuje **metódy a formy práce**, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní a učení. Ide o výber vyučovacích metód, rôznych ciest a spôsobov, ako dosiahnuť cieľ vyučovacieho predmetu, vyučovacích zásad, foriem práce učiteľa a žiaka. Využívame rôzne formy vyučovania - skupinové, prioritne **individuálne**, frontálne.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem budeme prihliadať na usporiadanie obsahu vyučovania a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálne – technického vybavenia školy.

Na vyučovacích hodinách využívame tieto formy výučby:

Špecifiká vzdelávania žiaka s PAP, s VNP v kombinácii s MP, s VPU je potrebné zohľadňovať vo všetkých formách vzdelávania:

- Žiak, ktorý nemôže plniť požiadavky príslušných vzdelávacích oblastí a štandardov, sa vzdeláva podľa **individuálneho vzdelávacieho programu**
 - Pri vyučovaní môže pedagóg stanoviť dĺžku a štruktúru vyučovacej hodiny **flexibilne, zohľadňujúc psychický stav, správanie a potreby žiaka**, ktoré sú dôsledkom stanovenej diagnózy
 - Žiakovi je zabezpečené vyučovanie špecifického vyučovacieho **predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia**.
- a) **Metodické formy výučby** - sú priamym prejavom danej metódy pri osvojovaní obsahu výučby. Ide tu o metodické usporiadanie obsahu výučby do účelnej formy.
- ukážky predmetov, javov, zobrazení
 - formy samostatnej práce
 - písomné a grafické práce, riešenie testu.
- b) **Sociálne formy výučby** - pri týchto formách výučby ide o usporiadanie výučby vzhľadom k jej subjektom (učiteľovi a žiakom):
- frontálna práca
 - **individuálna práca**
 - skupinová práca
- c) **Organizačné formy výučby:**
- vyučovacia hodina
 - blokové vyučovanie
 - exkurzie a vychádzky

Na vzbudenie záujmu žiakov sa využívajú:

1. motivačné metódy

- motivačné rozprávanie

- motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- motivačná demonštrácia (vzbudenie záujmu pomocou ukážky)
- informačné technológie

2. expozičné metódy – využívajú sa pri vytváraní nových poznatkov a zručností

- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva)
- rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie)
- beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom)
- demonštračná metóda (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín)
- pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov)
- manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra)
- inštruktáž (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovného a písomného návodu)

3. problémové metódy

- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení projektová metóda, riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu)
- projektová metóda

Pri realizácii cieľov sú dôležité aj *praktické aktivity* (samostatná činnosť na základe inštruktáže) – pozorovanie dostupných prírodných procesov na podporu chápania vzájomných vzťahov a ich významu.

Zvýšený dôraz sa kladie na *prácu s knihou a textom* (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), *samostatné učenie prostredníctvom IKT a experimentovanie* (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

4. aktivizujúce metódy

- diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodnení za účelom riešenia daného problému)
- situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov)
- inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej prevádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie)
- didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

5. **fixačné metódy** - metódy opakovania a precvičovania (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Z **organizačných foriem** sa uplatňuje **vyučovacia hodina** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu). **Terénne pozorovania, vychádzky, praktické aktivity a exkurzie** volí učiteľ podľa aktuálnej potreby, podmienok školského zariadenia a regionálnych možností, pričom dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

Prostredníctvom obsahu, metód a foriem výučby a materiálnych prostriedkov sa usilovať vo výučbe o rozvoj a sebautváranie osobnosti žiaka, ktorý pozostáva z týchto procesov:

- **osvojovanie poznatkov** -vedúce k nadobúdaniu vedomostí,
- **osvojovanie skúseností z realizácie spôsobov činností** - vedúce prevažne k nadobúdaniu a rozvíjaniu zručností a návykov,
- **osvojovanie skúseností z tvorivej činnosti** - vedúce aj k nadobúdaniu a rozvíjaniu schopností a záujmov,
- **utváranie postojov**, názorov a hodnôt.

V celkovom charaktere základnej školy ako súčasť LVS sa vyžaduje prechod od informatívneho vyučovania k vyučovaniu objavnému, od direktívneho typu vyučovania ku komunikatívnemu s dôrazom na sociálne zručnosti žiaka, od hodnotenia výsledkov k doceňovaniu priebehu poznávacej činnosti, od jednorazovej prípravy učiteľa k celoživotnému vzdelávaniu. Cieľom uplatňovania nových prístupov pri vyučovaní je kritické, tvorivé myslenie, ktoré dosiahneme postupnými krokmi v dlhodobom procese.

2.6. Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania a nižšieho stredného vzdelávania v základnej škole pri liečebno-výchovnom sanatóriu je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií:

Primárne vzdelávanie		
Vzdelávacia oblasť	Predmet	Skratka
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	SJL
Matematika a práca s informáciami	Matematika	MAT
	Informatika	INF
Človek a príroda	Fyzika	FYZ
	Chémia	CHE
	Biológia	BIO
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	VLA
	Dejepis	DEJ
	Občianska náuka	OBN
Človek a hodnoty	Etická / náboženská výchova	ETV/NBV
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	PRV
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	HUV

	Výtvarná výchova	VYV
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	TSV
Špeciálno-pedagogická podpora	Terapeuticko-korekčné cvičenia	TKC

Nižšie stredné vzdelávanie		
Vzdelávacia oblasť	Predmet	Skratka
Jazyk a komunikácia	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA	SJL
	SLOVENSKÝ JAZYK A SLOVENSKÁ LITERATÚRA	
	LITERATÚRA JAZYK NÁRODNOSTNEJ MENŠINY A LITERATÚRA	
	CUDZÍ JAZYK	ANJ
Matematika a práca s informáciami	MATEMATIKA	MAT
	INFORMATIKA	INF
Človek a príroda	FYZIKA	FYZ
	CHÉMIA	CHE
	BIOLÓGIA	BIO
Človek a spoločnosť	DEJEPIS	DEJ
	GEOGRAFIA	GEO
	OBČIANSKA NÁUKA	OBN
Človek a hodnoty	ETICKÁ VÝCHOVA	ETV
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSTVO	NBV
Človek a svet práce	TECHNIKA	TCH
Umenie a kultúra	HUDOBNÁ VÝCHOVA	HUV
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	VYV
Zdravie a pohyb	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA	TSV
Špeciálno-pedagogická podpora	TERAPEUTICKO-KOREKČNÉ CVIČENIA	TKC
	ROZVÍJANIE ŠPECIFICKÝCH FUNKCIÍ	RŠF
	INDIVIDUÁLNA LOGOPEDICKÁ INTERVENCIA	ILI

3. UČEBNÉ OSNOVY JEDNOTLIVÝCH PREDMETOV

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacími štandardmi jednotlivých predmetov Inovovaného Štátneho vzdelávacieho programu s novozavedenými predmetmi a rozpracované podľa jednotlivých ročníkov, rozdelené podľa Vzdelávacích programov:

Vzdelávací program pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti,

Vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím,

Vzdelávací program pre žiakov s vývinovými poruchami učenia.

Učebné osnovy jednotlivých predmetov, rozsah tematických celkov a zároveň charakteristiku predmetov, výkonové a obsahové štandardy uvádzame v prílohách B.

Zoznam príloh školských učebných osnov:

Primárne vzdelávanie		
Vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím		
Vzdelávacia oblasť	Predmet	Príloha č.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	UO SJL 1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	UO MAT 1
	Informatika	UO INF 1
Človek a príroda	Fyzika	UO FYZ 1
	Chémia	UO CHE 1
	Biológia	UO BIO 1
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	UO VLA 1
	Dejepis	UO DEJ 1
	Občianska náuka	UO OBN 1
Človek a hodnoty	Etická / náboženská výchova	UO ETV 1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	UO PRV 1
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	UO HUV 1
	Výtvarná výchova	UO VYV 1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	UO TSV 1
Špeciálno-pedagogická podpora	Terapeuticko-korekčné cvičenia	UO TKC 1

Nižšie stredné vzdelávanie

Nižšie stredné vzdelávanie		
Vzdelávací program pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti.		
Vzdelávací program pre žiakov s vývinovými poruchami učenia		
Vzdelávacia oblasť	Predmet	Príloha č.
Jazyk a komunikácia	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA	UO SJL 2
	CUDZÍ JAZYK	UO ANJ 2
Matematika a práca s informáciami	MATEMATIKA	UO MAT 2
	INFORMATIKA	UO INF 2
Človek a príroda	FYZIKA	UO FYZ 2
	CHÉMIA	UO CHE 2
	BIOLÓGIA	UO BIO 2
Človek a spoločnosť	DEJEPIS	UO DEJ 2

	GEOGRAFIA	UO GEO 2
	OBČIANSKA NÁUKA	UO OBN 2
Človek a hodnoty	ETICKÁ VÝCHOVA	UO ETV 2
	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSTVO	UO NBV 2
Človek a svet práce	TECHNIKA	UO TCH 2
Umenie a kultúra	HUDOBNÁ VÝCHOVA	UO HUV 2
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	UO VYV 2
Zdravie a pohyb	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA	UO TSV 2
Špeciálno-pedagogická podpora	TERAPEUTICKO-KOREKČNÉ CVIČENIA	UO TKC 2
	ROZVÍJANIE ŠPECIFICKÝCH FUNKCIÍ	UO RŠF 2
	INDIVIDUÁLNA LOGOPEDICKÁ INTERVENCIA	UO ILI 2

3.1. Začlenenie prierezových tém

Štátny vzdelávací program pre primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy, pre špeciálne školy a Štátny vzdelávací program pre nižšie stredné vzdelávanie – 2. stupeň základnej školy, platné od 1. 9. 2015 (ďalej iŠVP), prostredníctvom vzdelávacích oblastí a prierezových tém preferuje vo výučbe medzipredmetový prístup, a tým aj kooperáciu medzi jednotlivými vyučovacími predmetmi nielen v rámci danej vzdelávacej oblasti, ale aj medzi rôznymi oblasťami. Súčasne tento prístup vyžaduje uplatňovanie motivačných učebných postupov a vytváranie podporujúcej sociálnej klímy v škole.

Rýchlo sa mení realita súčasnej globalizovanej spoločnosti s masívnym prenikaním nových technológií a prehlbovaním sociálnych rozdielov medzi jednotlivými skupinami obyvateľstva ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a mení ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odzrkadliť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú práve prierezové tematiky, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dňom v spoločnosti, s každodennou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov.

Primárne vzdelávanie

Pre primárne vzdelávanie sú stanovené prierezové témy (ďalej PT):

PRIEREZOVÉ TÉMY	SKRATKA
Osobnostný a sociálny rozvoj	OSR
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	VMR
Environmentálna výchova	ENV
Mediálna výchova	MV
Multikultúrna výchova	MKV
Regionálna výchova a ľudová kultúra	REG
Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	DP
Ochrana života a zdravia	OŽO

Zakomponovanie cieľov prierezových tém do predmetov

Primárne vzdelávanie

Osobnostný a sociálny rozvoj	skratka
	OSR
Cieľom uplatňovania prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj je prispieť k tomu, aby žiak porozumel sebe a iným; 1. optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií; 2. uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej; 3. osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce; 4. nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného 5. spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce; 6. získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií; 7. rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov; 8. uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.	
cieľ (smerovaný na žiaka)	nosné predmety
Porozumieť sebe a iným. Optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií. Uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej. Osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce. Nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce. Získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií. Rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov. Uprednostňovať základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.	SJL, VLA, ETV, VYV, TSV
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	skratka
	VMR
Cieľom uplatňovania prierezovej témy Výchova k manželstvu a rodičovstvu je prispieť k tomu, aby (si) žiak: 1. osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti; 2. získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov; 3. uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.	
cieľ (smerovaný na žiaka)	nosné predmety
Osvojiť si základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin osobnosti žiaka v súčasnosti i v budúcnosti. Získať základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov. Uprednostňovať základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.	SJL, VLA, ETV
Environmentálna výchova	skratka
	ENV
Cieľom uplatňovania prierezovej témy Environmentálna výchova je prispieť k tomu,	

aby (si) žiak: 1.osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie; 2.rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody; 3.rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia; 4.poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia; 5.podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia; 6.správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskomnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.	
cieľ (smerovaný na žiaka)	nosné predmety
Osvojiť si základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie. Rozpoznať hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody. Rozpoznať hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia. Poznať a vyberať konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia. Podieľať sa aktívne na zveľaďovaní prostredia školy a jej okolia. Správať sa šetrne k prírodným zdrojom, uskomniť sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.	VLA
Mediálna výchova	skratka
	MV
Cieľom uplatňovania prierezovej témy Mediálna výchova je prispieť k tomu, aby (si) žiak: 1.uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti; 2.pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov; 3.osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov; 4.nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.	
cieľ (smerovaný na žiaka)	nosné predmety
Uvedomiť si význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti. Pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov. Osvojiť si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov. Nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií.	SJL, INF
Multikultúrna výchova	skratka
	MKV
Cieľom uplatňovania prierezovej témy Multikultúrna výchova je prispieť k tomu, aby žiak: 1.rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti; 2.spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry; 3.akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu; 4.uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.	
cieľ (smerovaný na žiaka)	nosné predmety
Rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti. Spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry. Akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu. Uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí.	ANJ, HUV, VYV, VLA
Regionálna výchova a ľudová kultúra	skratka

	REG
Cieľom uplatňovania prierezovej témy Regionálna výchova a ľudová kultúra je prispieť k tomu, aby žiak: 1.rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu; 2.vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine; 3.rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.	
cieľ (smerovaný na žiaka)	nosné predmety
Rozširovať a rozvíjať svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu. Vytvárať si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine. Rozvíjať svoju národnú a kultúrnu identitu.	SJL, HUV, VYV, VLA
Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	skratka
	DP
Cieľom uplatňovania prierezovej témy Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke je prispieť k tomu, aby žiak: 1.pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni; 2.osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...); 3.pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla; 4.uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.	
cieľ (smerovaný na žiaka)	nosné predmety
Pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni. Realizované v rámci kurzu na dopravnom ihrisku. Osvojiť si zásady, nadobudnúť spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli,...) Pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla. Uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.	realizované počas víkendovej výchovnej činnosti
Ochrana života a zdravia	skratka
	OZO
Cieľom uplatňovania prierezovej témy Ochrana života a zdravia je prispieť k tomu, aby (si) žiak: 1.rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie; 2.osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane; 3.pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života; 4.vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci; 5.osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode; 6.rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.	
cieľ (smerovaný na žiaka)	nosné predmety
Rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie. Osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane. Pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci. Osvojiť si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode. Rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.	TSV

V nižšom strednom vzdelávaní sú stanovené prierezové témy (ďalej PT):

PRIEREZOVÁ TÉMA	SKRATKA
Osobnostný a sociálny rozvoj	OSR
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	VMR
Environmentálna výchova	ENV
Mediálna výchova	MV
Multikultúrna výchova	MKV
Ochrana života a zdravia	OŽO

Zakomponovanie cieľov prierezových tém do predmetov Nižšie stredné vzdelávanie

Osobnostný a sociálny rozvoj	skratka
	OSR
Cieľom uplatňovania prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj je prispieť k: Rozvoju ľudského potenciálu žiakov. Rozvoju osobných a sociálnych spôsobilostí. Prispievaniu k dobrej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi. Porozumeniu sebe a iným; Optimálnemu usmerňovaniu vlastného správania; Osvojovaniu, využívaní, rozvíjaní zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce; Nadobúdaniu základných prezentačných zručností osvojených na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovanie ich pri prezentácii seba a svojej práce; Získanie a uplatňovanie základných sociálnych zručností pre optimálne riešenie rôznych situácií; Rešpektovanie typológie ľudí, charakterovej odlišnosti a názorov a prístupov k riešeniu problémov.	
cieľ (smerovaný na žiaka)	nosné predmety
Porozumieť sebe a iným. Optimálne usmerňovať vlastné správanie a prejavovanie emócií. Uprednostňovať priateľské vzťahy v triede i mimo nej. Osvojiť si, využívať a ďalej rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce. Nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce. Získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií. Rešpektovať rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov. Uprednostňovať základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.	SJL, VLA, GEO, OBN, TSV
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	skratka
	VMR
VMR má interdisciplinárny charakter, pretože sa dotýka všetkých oblastí a etáp ľudského života. Integruje v sebe pedagogické, biologické, psychologické i sociologické poznatky a aspekty o dospievaní, sexualite, o sociálnych vzťahoch a ich hodnote v ľudskom živote. VMR je zacielená na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov	

v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Úlohou VMR je, aby mladí ľudia získali kvalitné informácie z oblasti partnerských a manželských vzťahov i z výchovy k rodičovstvu predtým, ako sa stretnú s konkrétnymi životnými situáciami.	
cieľ (smerovaný na žiaka)	nosné predmety
Osvojiť si základné poznatky o biologických, psychických, sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin osobnosti žiaka v súčasnosti i v budúcnosti. Získať základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov. Uprednostňovať základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.	BIO, ETV, NBV
Environmentálna výchova	skratka
	ENV
Vedie žiakov ku kompletnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Učí pozorovať, citlivo vnímať a hodnotiť konanie ľudí vo vzťahu k životnému prostrediu. Posilňuje pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu. Podporuje aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby. Poskytuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu.	
cieľ (smerovaný na žiaka)	nosné predmety
Osvojiť si základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie. Rozpoznať hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody. Rozpoznať hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia. Poznať a vyberať konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia. Podieľať sa aktívne na zveľaďovaní prostredia školy a jej okolia. Správať sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromniť sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.	BIO, OBN
Mediálna výchova	skratka
	MV
Média a masmédiá sa stávajú silným socializačným a výchovno-vzdelávacím prostriedkom. Hlavným cieľom mediálnej výchovy je získanie a rozvoj mediálnych kompetencií – schopnosti prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálnu výchovu možno definovať ako praktické vyučovanie zamerané na budovanie mediálnej kompetencie, chápanej ako kritický a rozširujúci postoj voči médiám s cieľom vychovať emancipovaných občanov, schopných vytvoriť si vlastný názor na základe prijatých informácií.	
cieľ (smerovaný na žiaka)	nosné predmety
Uvedomiť si význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti. Pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov. Osvojiť si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov. Nadobudnúť základy zručností potrebných na využívanie médií.	SJL, INF, HUV, VYV, ETV, NBV, OBN
Multikultúrna výchova	skratka
	MKV
Zmyslom multimedialnej výchovy je rozvíjať u žiakov schopnosť reflektovať aj stereotypy a predsudky v uvažovaní o vlastnej kultúre a o kultúrach iných ľudí, a to	

tak, aby prihlásenie sa k určitej identite nebolo presiaknuté stereotypmi, a aby sa tvorby vlastnej kultúrnej identity neopierala o povrchné predsudky a stereotypy. Má naučiť žiakov prostredníctvom spoznávania svojej kultúry a iných kultúr, histórie, zvykov a tradícií rešpektovať tieto kultúry ako rovnocenné a konštruktívne komunikovať, spolupracovať s príslušníkmi iných kultúr.	
cieľ (smerovaný na žiaka)	nosné predmety
Rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti. Spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry. Akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu. Uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí.	ANJ, HUV, VYV
Ochrana života a zdravia	skratka
	OZO
Integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, tiež pri pohybe a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie. Poskytuje žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formuje ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. Účelové cvičenia sa realizujú v každom ročníku 2. Stupňa ZŠ 2x ročne v trvaní 5 hodín.	
cieľ (smerovaný na žiaka)	nosné predmety
Rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie. Osvojiť si praktické zručnosti v sebaochrane. Pochopiť dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Vedieť vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci. Osvojiť si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode. Rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.	TSV

Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť:

- realizáciou relevantných mimoškolských **aktivít** ako napríklad výlety, exkurzie, brigády, súťaže, besedy, premietanie filmov a podobne;
- zapájaním sa do programov, **projektov** a súťaží so zameraním na ciele PT.

3.2. Organizácia vyučovania

Vyučovanie sa začína o 7⁴⁰ hod. Časové rozpätie hodín a prestávok je nasledovné:

Vyučovací proces v ZŠ ako súčasť LVS		
Vyučovacia hodina	Začiatok	Koniec
1.	7.40	8.25
2.	8.35	9.20
Desiatová prestávka	9.20	9.35
3.	9.35	10.20
4.	10.30	11.15
5.	11.25	12.10
6.	12.15	13.00

Obedová prestávka	13.00	13.30
7.	13.30	14.15

Pri vyučovaní môže pedagóg stanoviť dĺžku a štruktúru vyučovacej hodiny flexibilne, zohľadňujúc psychický stav, správanie a potreby žiaka, ktoré sú dôsledkom stanovenej diagnózy.

Počas prestávok je zabezpečený dozor podľa rozpisu uverejneného v zborovni LVS. Po skončení vyučovania si žiakov preberajú vychovávatelia podľa pravidiel určených v pracovnom poriadku LVS Poľný Kesov. Výchovná činnosť denných vychovávateľov trvá zvyčajne do 20⁰⁰ - 20³⁰, od 20⁰⁰ do 8⁰⁰ zabezpečujú dozor pomocné vychovávateľky.

4. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY

Neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu je kontrola a hodnotenie výkonov žiakov a pedagógov v rámci všetkých činností, ktoré vykonávajú.

Vnútorňý systém hodnotenia kvality zameriavame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov.
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov.
3. Hodnotenie školy.

4.1. Hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom, zákonným zástupcom a kmeňovej škole žiaka spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Hodnotenie musí mať povzbudzujúci charakter a má byť zamerané na pozitívnu motiváciu žiaka. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. V hodnotení žiakov zohľadňujeme úroveň dosahovaných cieľov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania, tak ako sú uvedené v školskom zákone, štátnom a školskom vzdelávacom programe.

Hodnotenie žiaka je permanentnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a zabezpečuje spätnú väzbu. Zameriava sa na sociálny, emocionálny a kognitívny rozvoj, ako aj na kladné stránky. Povzbudivo pôsobí na učebné výsledky všetkých žiakov, zdôrazňuje dôležitosť učenia sa.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka.

Princípy hodnotenia:

- objektivnosť
- spravodlivosť
- komplexnosť
- hodnotenie podľa zvolených kritérií
- citlivosť hodnotenia(nerozdeľovať žiakov na slabších a lepších)
- hodnotiť konkrétne, stručne a jasne
- hodnotením neponižovať žiaka
- hodnotením sledovať celkový vývoj žiaka

Hodnotenie a klasifikáciu budeme realizovať priebežne a súhrnne. Pri priebežnom hodnotení sa uplatňuje hodnotenie čiastkových výsledkov a prejavov žiaka, zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho mentálnu, psychickú i fyzickú disponovanosť. Súhrnné hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň a kvalitu vedomostí, zručností a návykov v danom predmete. Žiak základnej školy musí byť z predmetu vyskúšaný ústne, písomne alebo prakticky aspoň dvakrát v polročnom hodnotiacom období, t.j. pri klasifikácii musí mať minimálne dve známky z predmetu v každom polroku. Učiteľ je povinný viesť evidenciu o každej klasifikácii žiaka.

Hodnotenie žiakov s poruchami aktivity a pozornosti a žiakov s vývinovými poruchami učenia

Hodnotenie vychádza z metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet sa hodnotí klasicky klasifikačnou stupnicou znáмок 1 – 5.

Hodnotenie prospechu žiaka primárneho vzdelávania sa vykonáva klasifikáciou. Hodnotenie klasifikáciou je vo všetkých predmetoch v 1. – 4. ročníku.

Prospech žiaka nižšieho stredného vzdelávania sa vo všetkých vyučovacích predmetoch vykonáva klasifikáciou týmito stupňami:

PROSPECH ŽIAKA VO VYUČOVACÍCH PREDMETOCH	
ZNÁMKA	
1	výborný
2	chválitebný
3	dobrá
4	dostatočný
5	nedostatočný
SPRÁVANIE ŽIAKA	
1	veľmi dobré
2	uspokojivé

3	menej uspokojivé
4	neuspokojivé

Základná škola ako súčasť Liečebno-výchovného sanatória, nevydáva žiakovi vysvedčenie. Kmeňovej základnej škole žiaka dáva podklady na súhrnné hodnotenie a klasifikáciu žiaka. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie v škole pri zariadení. Ak žiak navštevoval základnú školu pri zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie zo školy pri zariadení v tých vyučovacích predmetoch, ktoré sa v nej vyučoval. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskôr 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí.

Hodnotenie žiakov s VNP v kombinácii s MP

Primárne vzdelanie (stupeň vzdelania ISCED 1) získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č.245/2008 Z.z. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov :

a) slovným hodnotením,

b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1, **Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1.)**

Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka.

4.2. Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov

Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov je spracované podľa §52 Zákona č. 317/2009 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a pracovného poriadku. Hodnotenie pedagogických zamestnancov sa vykonáva jedenkrát ročne a je orientované na:

- jeho vzťah ku žiakom;
- na výchovnovzdelávací proces;
- hodnotenie jeho profesijného rastu.

Hodnotenie sa bude zakladať na základe:

- pozorovania práce - hospitácie;
- rozhovoru so zamestnancom;
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, riaditeľské previerky, žiacke súťaže, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy, výzdoba triedy a pod.);
- sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa;

- ďalšieho vzdelávania, profesijného rastu, zvyšovania právneho vedomia, tvorby učebných pomôcok, využívanie IKT v profesijnom rozvoji a pri výkone práce, mimoškolskej činnosti a pod.;
- vzájomného hodnotenia učiteľov (vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“);
- hodnotenia prínosu pre zamestnávateľa – propagácia a prezentácia školy na verejnosti, spolupráca s rodičmi, inými organizáciami;
- zapojenia sa do vypracovania, prípravy a realizácie projektov školy;
- hodnotenia dodržiavania a využívania pracovného času, plnenie pracovných povinností, vedenie pedagogickej dokumentácie a ďalšej dokumentácie;
- spolupráce na tvorbe školského vzdelávacieho programu;
- hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.

Vnútny systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

- 1) Vedúci zamestnanec, priamy nadriadený podriadeného, hodnotí komplexom objektivizujúcich metód výsledky a kvalitu výkonu pedagogickej profesie a odbornej činnosti, mieru osvojenia a využívania profesijných kompetencií zamestnanca jedenkrát ročne najneskôr do konca príslušného šk. roka.
- 2) Uvádzajúci zamestnanec hodnotí začínajúceho zamestnanca priebežne a na konci adaptačného obdobia.
- 3) Hodnotenie podľa ods. 1 a 2 sa realizuje formou hodnotiaceho pohovoru.
- 4) Hodnotenie zamestnanca sa vyhotoví písomný záznam, ktorý obsahuje:
 - identifikačné údaje - hodnoteného zamestnanca, hodnotiteľa a hodnotiaceho pohovoru,
 - vyhodnotenie - pracovného výkonu v rámci plnenia pracovných úloh, nad rámec pracovných úloh, pracovného správania,
 - stanovisko hodnoteného,
 - súhrnné stanovisko hodnotiteľa,
 - dohodu i stanovení individuálnych pracovných cieľov v ďalšom profesijnom rozvoji,
 - úlohy uložené do ďalšieho hodnotiaceho pohovoru,
 - podpis hodnotiteľa a hodnoteného
- 5) Ak zamestnanec nesúhlasí s hodnotením:
 - podľa ods.2, uvedie to v stanovisku,
 - podľa ods.1, hodnotenie sa opäť preukázateľne prerokuje v prítomnosti zástupcu zamestnancov (zamestnaneckého dôverníka), v prípade opakovaného nesúhlasu sa k hodnotiacemu pohovoru prizýva ďalších, funkčne vyššie postavený nadriadený.
- 6) Písomný záznam z hodnotenia sa vyhotoví v dvoch exemplároch, z ktorých jeden je určený do osobného spisu zamestnanca a podlieha legislatívnym normám o archivácii a druhý je určený pre zamestnanca.
- 7) Hodnotiteľ je povinný zachovať štruktúru a formálne záležitosti hodnotiaceho pohovoru, oboznámiť sa s pravidlami hodnotiaceho pohovoru a dodržiavať ich.
- 8) Hodnotenie podľa ods.1 a 2 je podkladom pre:
 - rozhodnutie riaditeľa o ukončení adaptačného vzdelávania,
 - vypracovanie plánu profesijného rastu,
 - odmeňovanie,
 - ďalšie personálne činnosti, rozhodovanie.

Kritéria hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov :

Bodové hodnoty:

1. *Aktívne, iniciatívne, samostatné, zodpovedné, včasné, a spoľahlivé plnenie obsahu kritéria = mimoriadne dobré*

2. Plnenie obsahu kritéria s drobnými výhradami v porovnaní s hodnotou 1, ktoré neovplyvňujú cieľ činnosti obsiahnutej v kritériu = veľmi dobré
3. Priemerné plnenie obsahu kritéria, kolísavé výkony v závislosti od vonkajších vplyvov alebo vnútornej motivácie = štandardné
4. Dostačujúce plnenie iba základných povinností nevyhnutných na splnenie obsahu kritéria, potreba pravidelnej kontroly pre splnenie cieľa obsiahnutého v kritériu = postačujúce
5. Nedostačujúce plnenie obsahu kritéria = nepostačujúce

Hodnotená oblasť: Pracovný výkon

kritéria	indikátory	hodnotenie									
		hodnoteného					hodnotiteľa				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
pomocný rámec	vie využívať pomocné i kontrolné spôsoby práce v individuálnej práci s dieťaťom										
	denne sa pripravuje na individuálne konzultácie s dieťaťom										
	vie flexibilne pristupovať k dieťaťu vzhľadom na jeho potreby a možnosti										
	úspešne pracuje na naplňaní terapeutických cieľov dieťaťa										
	nadväzuje dobrý terapeutický vzťah s dieťaťom										
	v kontexte individuálnych konzultácií s dieťaťom spolupracuje s rodičmi, vychovávateľmi v DD a s inými blízkymi osobami dieťaťa										
	v kontexte individuálnych konzultácií s dieťaťom spolupracuje s učiteľmi a vychovávateľmi LVS										
	spolupracuje s učiteľmi a vychovávateľmi LVS na riešení problémov vzniknutých v triede/výchovnej skupine										
	vedie prehľadné záznamy z individuálnych konzultácií s dieťaťom										
	poskytuje polročné a koncoročné psychologické správy o dieťati										
súhrnné hodnotenie kritéria											
kontrolný rámec	priebežne sleduje správanie sa detí – pozitívne i negatívne zmeny v ich správaní										
	spoluvytvára a inovuje bodovací systém LVS										
	spoluvytvára a inovuje spôsoby krátkodobého i dlhodobého hodnotenia správania detí										
	spoluvytvára a inovuje obsahovú štruktúru komunit										
	podieľa sa na schvaľovaní odmien a trestov detí										
	denne pripravuje vedenie komunit a asistuje pri ich vedení										
súhrnné hodnotenie kritéria											
postoj	k plneniu povinností vyplývajúcich z náplne práce										
	k plneniu úloh nad rámec pracovných povinností										
	k profesijnému rozvoju										
súhrnné hodnotenie kritéria											
iné úlohy	prínos pre školu – propagácia, prezentácia školy na verejnosti, spolupráca s rodičmi, inými organizáciami										
	spracovanie, realizácia a hodnotenie rozvojových projektov, programov školy										
	organizovanie terapeutických činností detí – hipoterapia, canisterapia...										
	poskytovanie ďalšieho vzdelávania učiteľom a vychovávateľom LVS										
	organizovanie ďalšieho vzdelávania odborných pracovníkov										
	získavanie sponzorov										
	estetizácia prostredia LVS										
	podieľanie sa na zavádzaní zmien alebo inovácií										
súhrnné hodnotenie kritéria											

Hodnotená oblasť: Pracovné správanie

kritéria	indikátory	hodnotenie									
		hodnoteného					hodnotiteľa				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
sionálna správa	dokáže hodnotiť a reflektovať svoju prácu psychológa a vlastné správanie										
	pozná svoje silné a slabé stránky										
	dokáže plánovať svoj profesijný rast										

[illegible]

4.3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby:

- žiaci a ich rodičia, zákonný zástupca získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako žiac zvládajú požiadavky na ne kladené v iŠVP a iŠkVP
- bola verejnosť informovaná o tom, ako školské zariadenie dosahuje stanovené ciele, ktoré sú na žiakov kladené.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a školského zariadenia a v školskom vzdelávacom programe, ich realita a stupeň dôležitosti;
- posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe;
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Pravidelne sa monitorujú:

- podmienky na vzdelávanie;
- spokojnosť s manažmentom školy a učiteľmi;
- prostredie – klíma školy;
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania;
- výsledky vzdelávania;

- riadenie školy;
- úroveň výsledkov práce školy.

Kritériom je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, zákonných zástupcov, učiteľov;
- kvalita výchovno-vyučovacích výsledkov a podávaných výkonov zo strany všetkých zamestnancov LVS.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov, zákonných zástupcov,
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach.

Na hodnotenie školy používame dotazníky, ktoré zadávame rodičom, žiakom a učiteľom. Našou snahou je získať spätnú väzbu na kvalitu školy. Otázky zameriame na:

- možnosť skontaktovania sa so školou, dostatok informácií o škole, spokojnosť s prácou učiteľov, hodnotením žiakov a klasifikáciou, využitím mimo vyučovacieho času – výchovná činnosť liečebno-výchovného sanatória,
- hodnotenie školskej disciplíny,
- hodnotenie vývoja svojho dieťaťa na škole (rozvoj osobnosti, rozvoj vedomostí, rozvoj myslenia, rozvoj správania sa, rozvoj komunikačných spôsobilostí a počítačovej gramotnosti, rozvoj všeobecnej vzdelanostnej úrovne).

SWOT Analýza :

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

SWOT ANALÝZA

Silné stránky:

- Lokalizácia LVS v prírodnom prostredí s možnosťou environmentálneho poznávania;
- Spolupráca s obcou;
- Tvorivo-humanistický model výchovy;
- Individuálny prístup k deťom, rešpektovanie osobitostí dieťaťa;
- Organizovanie zaujímavých aktivít, terapií pre žiakov LVS;
- Aquaterapia v termálnom kúpalisku Thermal Nitrava priamo v Poľnom Kesove;
- Hipoterapia a pedagogicko-psychologické jazdenie v neďalekej obci Veľká Dolina;
- Tvorivé dielne spojené s arteterapiou v Nitrianskej Galérii;
- Dlhoročná spolupráca so Súkromnou zákl. umeleckou školou Heleny Madariovej ;
- Udržiavanie kultúrnych tradícií;
- Organizovanie aktivít na podporu inklúzie;
- Kvalitná a rozmanitá záujmová činnosť detí;
- Možnosť športového vyžitia a pohybového rozvoja detí;
- Kvalitná webová stránka školského zariadenia;
- Používanie elektronickej triednej knihy;
- Miestnosť na rozvoj počítačovej gramotnosti;
- Miestnosť na rozvoj čitateľskej gramotnosti.

Slabé stránky

- Nedostatok finančných prostriedkov na terapeutickú činnosť LVS, na doplnenie edukačných pomôcok, na modernizáciu interiéru a exteriéru;
- Nebezpečenstvo vzniku nedoplatkov zo strany zákonných zástupcov detí zo sociálne znevýhodneného prostredia;
- Budova v prevádzke od 1957 potrebuje rozsiahlu rekonštrukciu, výmenu elektrického vedenia;
- Slabšie materiálne vybavenie relaxačných miestností, klubovne;
- Slabšie povinné materiálno-technické zabezpečenie učební a telocvične pre deti nižšieho stredného vzdelávania;
- Nutnosť rekonštrukcie exteriérového vybavenia a vybudovanie ďalších moderných a atraktívnych priestorov na rozvoj jemnej a hrubej motoriky žiakov, napr. preliezačky, lezecká stena, dotykový chodník, dotykovo-zvuková stena a pod;
- Oplotenie LVS- z hľadiska bezpečnosti žiakov hrozí riziko vybehnutia na cestu;
- Nebezpečné schodisko pri vstupe do LVS z bočnej strany od parkoviska – nedostatok finančných prostriedkov na opravu schodiska.
- Absentujúce supervízie pre pedagógov, psychologická pomoc pre pedagogických zamestnancov.

Príležitosti

- Výmena skúseností s LVS Nitra - Kynek;
- Získavanie grantov v spolupráci s OÚ NR;
- Zlepšovanie spolupráce so zákonnými zástupcami detí, prevencia vzniku nedoplatkov;
- Zlepšovanie spolupráce s inými organizáciami;
- Skvalitňovať terapeutické a inovatívne formy a metódy práce v LVS;
- Efektívne využiť priestory v budove po finančnej dotácii;
- Spolupracovať s ÚPSVaR;
- Ďalšie vzdelávanie pedagógov, pomoc pri riešení problémov pomocou supervízií;
- Získavanie sponzorov;
- Získavanie finančných prostriedkov prostredníctvom projektov, spoluprácou s OZ POKESON na terapeutickú činnosť LVS a inými OZ (Breza);

Ohrozenia

- Strata motivácie zamestnancov;
- Zvyšovanie výdavkov na prevádzku;
- Nedostatok finančných prostriedkov na investície;
- Nepriaznivá finančná situácia zákonných zástupcov detí.

5. UČEBNÝ PLÁN

Učebný plán pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie v základnej škole pri liečebno-výchovnom sanatóriu (inovovaný ŠkVP)

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Ročník primárne vzdelávanie					Ročník nižšie stredné vzdelávanie					
		1.	2.	3.	4.	Σ	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a	9	8	7	7	31	5+1	5	4	5	5+1	26
	anglický jazyk			3	3	6	3	3	3	3	3	15
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4+1	4+1	4+1	19	4	4	4	4	5	21
	informatika			1	1	2	1	1	1	1		4
Človek a príroda	prvouka	1+1	2			4						
	prírodoveda			1	2	3						
	fyzika							2	1	2	1	6
	chémia								2	2	1	5
	biológia						2	1	2	1	1	7
Človek a spoločnosť	vlastiveda			1	2	3						
	dejepis						1	1	1	1	2	6
	geografia						2	1	1	1	1	6
	občianska náuka							1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie			1	1	2						
	technika						1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	10
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1		4
	výtvarná výchova	2	2	1	1	6	1	1	1	1	1	5
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	10
Špeciálnopedagogická podpora	terapeuticko-korekčné cvičenia	3	3	3	3	12	3	3	3	2+1	3	15
Základ		23	23	26	28	100	27	28	29	29	28	141
Voliteľné (disponibilné) hodiny		1	1	1	1	4	2	1	1	2	2	8
Spolu		24	24	27	29	104	29	29	30	31	30	149

Poznámky:

1. Vzdelávacia oblasť Špeciálnopedagogická podpora vychádza z Rámcového učebného plánu pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie v základnej škole pri liečebno-výchovnom sanatóriu VZDELÁVACIEHO PROGRAMU PRE ŽIAKOV S PORUCHAMI AKTIVITY A POZORNOSTI, ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 03.08.2017 pod číslom 2017/10211-2:10G0 s platnosťou od 1. septembra 2017.
2. Voliteľné (disponibilné) hodiny boli využité na dotvorenie školského vzdelávacieho programu a to na posilnenie predmetov, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu, v 5. a 9. ročníku bol posilnený slovenský jazyk a literatúra v dôsledku systematickej prípravy na monitor a testovanie 9-takov. V každom ročníku základnej školy bola posilnená technika (Človek a svet práce).
3. Rozdelenie hodín ho ročníkov je v právomoci školy. Pri prestupe žiaka, škola zistí podľa akého vzdelávacieho programu sa vzdelával žiak na bývalej škole a následne zabezpečí zosúladenie jeho vedomostí, zručností a postojov so svojím vlastným vzdelávacím programom spravidla v priebehu jedného roka. Zodpovedá zástupkyňa riaditeľka LVS.
4. Vyučovací hodina trvá 45 minút. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, s prihliadnutím na osobitosti vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania a to členením vyučovacej hodiny na kratšie úseky, zaraďovanie a organizovanie prestávok.
5. Vyučovanie Terapeuticko-korekčných cvičení, patriacich do Špeciálnopedagogickej podpory zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci, alebo jeden pedagogický zamestnanec a psychologička LVS.

Učebný plán pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Ročník										
		Pripravný	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8	8	8	7+1	6+1	6+1	5	5	5	61
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	7										7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	46
	informatika						1	1	1	1	1	5
Človek a príroda	vecné učenie	1	1+1	1+1	1+1							7
	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1	1	1	3
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2+1	2+1	3				9
	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1+1	1+1	2+1	3	4	4	4	4+1	4+1	4+1	37
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Špeciálnopedagogická podpora	terapeuticko-korekčné cvičenia	+1	+2	+2	+2	+1	+1	+1	+2	+2	+2	16
Základ		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	37
Spolu		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

Poznámky:

1. Školský vzdelávací program vychádza zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie, ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20280:14-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.
2. Voliteľné (disponibilné) hodiny boli využité na dotvorenie školského vzdelávacieho programu a to na posilnenie predmetov, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu. V 5. a 6. ročníku bol posilnený slovenský jazyk a literatúra v dôsledku systematickej korekcie chýb vyskytujúcich sa v rečových a písomných prejavoch žiakov s mentálnym postihnutím. Posilnená bola aj matematika z dôvodu nedostačujúceho rozvoja kritického myslenia, úsudku, matematickej predstavivosti a matematických operácií. Vo vyšších ročníkoch (7., 8., 9.) bola posilnená aj oblasť Človek a svet práce v predmete pracovné vyučovanie, z dôvodu začlenenia ergoterpie do terapeutických prístupov v LVS Poľný Kesov. Vo všetkých ročníkoch sa vytvoril priestor na pričlenenie vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora aj u žiakov s mentálnym postihnutím. V rozsahu 1 h/týždenne u žiakov 5. a 6. ročníka a v rozsahu 2h/týždenne u žiakov 7., 8., a 9. ročníka. Cieľom je rozvoj komunikačných kompetencií a zároveň formovanie osobnosti dieťaťa na rovine schopnosti vyjadriť vlastný názor, formovať úsudok a sebahodnotenie, s ktorým majú žiaci s mentálnym postihnutím problém. Učebné osnovy novovytvoreného predmetu vychádzajú zo ŠVP pre žiakov s PAP, s prihliadnutím na individuálne schopnosti, diagnózu a druh postihnutia žiaka.
3. Rozdelenie hodín ho ročníkov je v právomoci školy. Pri prestupe žiaka, škola zistí podľa akého vzdelávacieho programu sa vzdelával žiak na bývalej škole a následne zabezpečí zosúladenie jeho vedomostí, zručností a postojov so svojím vlastným vzdelávacím programom spravidla v priebehu jedného roka. Zodpovedá zástupkyňa riaditeľka LVS.
4. Vyučovacia hodina trvá 45 minút. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, s prihliadnutím na osobitosti vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania a to členením vyučovacej hodiny na kratšie úseky, zaraďovanie a organizovanie prestávok.
5. Vyučovanie Terapeuticko-korekčných cvičení, patriacich do Špeciálnopedagogickej podpory zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci, alebo jeden pedagogický zamestnanec a psychologička LVS.

Učebný plán pre žiakov s vývinovými poruchami učenia pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie v základnej škole pri liečebno-výchovnom sanatóriu (inovovaný ŠkVP)

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Ročník primárne vzdelávanie					Ročník nižšie stredné vzdelávanie					
		1.	2.	3.	4.	Σ	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a	9	8	7	7	31	5 +1	5	4	5	5 +1	26
	anglický jazyk			3	3	6	3	3	3	3	3	15
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4	4	4	16	4	4	4	4	5	21
	informatika			1	1	2	1	1	1	1		4
Človek a príroda	prvouka	1	2			3						
	prírodoveda			1	2	3						
	fyzika							2	1	2	1	6
	chémia								2	2	1	5
	biológia						2	1	2	1	1	7
Človek a spoločnosť	vlastiveda			1	2	3						
	dejepis						1	1	1	1	2	6
	geografia						2	1	1	1	1	6
	občianska náuka							1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie			1	1	2						
	technika						1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	10
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	4	1	1	1	1		4
	výtvarná výchova	2	2	1	1	6	1	1	1	1	1	5
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	10
Špeciálno-pedagogická podpora	Rozvíjanie špecifických funkcií	1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
	Individuálna logopedická	2	2	2	2	8	0	0	0	0	0	0
	terapeuticko-korekčné cvičenia	1	1	1	1	4	2	1+1	1+1	1+1	1+1	10
Základ		23	23	26	28	100	27	27	28	29	27	138
Voliteľné (disponibilné) hodiny		1	1	1	1	4	2	2	2	2	3	11
Spolu		24	24	27	29	104	29	29	30	31	30	149

Poznámky:

1. Školský vzdelávací program vychádza zo Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia pre nižšie stredné vzdelávanie. Vzdelávací program vypracoval Štátny pedagogický ústav. Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20281:15-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.
2. Voliteľné (disponibilné) hodiny boli využité na dotvorenie školského vzdelávacieho programu a to na posilnenie predmetov, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu. V 5. a 9. ročníku bol posilnený slovenský jazyk a literatúra v dôsledku prípravy na monitor a testovanie 9-takov. Posilnená bola aj technika vo všetkých ročníkoch z dôvodu duálneho vzdelávania na stredných školách. Riaditeľka LVS rozhodla, že u žiakov, u ktorých je odporučená individuálna logopedická intervencia, sa budú sedenia s logopédom realizovať externe vo FN Nitra, príp. iného logopéda. Dané hodiny sme využili na posilnenie nového predmetu Terapeuticko-korekčné cvičenia v rozsahu 2h/týždenne, ktorý sme vložili do školského učebného plánu.
3. Rozdelenie hodín do ročníkov je v právomoci školy. Pri prestupe žiaka, škola zistí podľa akého vzdelávacieho programu sa vzdelával žiak na bývalej škole a následne zabezpečí zosúladenie jeho vedomostí, zručností a postojov so svojím vlastným vzdelávacím programom spravidla v priebehu jedného roka. Zodpovedá zástupkyňa riaditeľky LVS.
4. Vyučovacia hodina trvá 45 minút. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, s prihliadnutím na osobitosti vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania a to členením vyučovacej hodiny na kratšie úseky, zaraďovanie a organizovanie prestávok.)
5. Vyučovanie Terapeuticko-korekčných cvičení, patriacich do Špeciálnopedagogickej podpory zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci, alebo jeden pedagogický zamestnanec a psychologička LVS.
6. Špecifický vyučovací predmet ILI sa neklasifikuje. Na vysvedčení sa uvádza „absolvoval,“ môže ho vyučovať len logopéd, t.j. absolvent vysokoškolského štúdia so záverečnou skúškou z logopédie v súlade s platnými príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Logopéd pracuje so žiakmi individuálne. S ostatnými žiakmi triedy v tom čase pracuje iný pedagóg podľa pokynov logopéda. Frekvencia cvičení so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín. V prípade ťažkého stupňa NKS je možné vykonávať logopedickú terapiu aj častejšie ako stanovuje učebný plán.
7. Špecifický vyučovací predmet RŠF môže vyučovať špeciálny pedagóg alebo školský logopéd, ktorý podľa platných všeobecne záväzných právnych predpisov má na vyučovanie tohto predmetu príslušnú pedagogickú a odbornú spôsobilosť. Vyučovacia hodina RŠF môže byť delená. Špeciálny pedagóg pracuje so žiakmi individuálne alebo v malých skupinách. S ostatnými žiakmi triedy v tom čase pracuje iný pedagóg podľa pokynov

špeciálneho pedagóga. Frekvencia cvičení so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín. V prípade závažnejších VPU je možné vykonávať špeciálnopedagogickú reedukáciu aj častejšie ako stanovuje učebný plán. Potom je určenie frekvencie cvičení v kompetencii riaditeľky LVS.

6. VYUČOVACÍ JAZYK

V Základnej škole ako súčasť Liečebno-výchovného sanatória a v samotnom sanatóriu je vyučovací jazyk slovenský.

7. SPÔSOB, PODMIENKY UKONČOVANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIE DOKLADU O ZÍSKANOM VZDELANÍ

Primárne vzdelanie – žiak s viacnásobným postihnutím (v kombinácii s mentálnym postihnutím)

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím podľa príslušnej legislatívy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou: „Žiak získal *primárne vzdelávanie*,“ ktoré vydá kmeňová (základná, špeciálna základná) škola.

Nižšie stredné vzdelanie – žiak s poruchami aktivity a pozornosti, a žiak s vývinovými poruchami učenia

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka základnej školy alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole alebo absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou: „Žiak získal nižšie stredné vzdelávanie,“ ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni. Vysvedčenie vydá kmeňová základná škola.

8. ŠPECIFIKÁ HODNOTENIA V JEDNOTLIVÝCH PREDMETOCH

Primárne vzdelávanie

KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

SLOVENSKÝ JAZYK A LITARTÚRA

Slovné, známka, pochvala, riadený rozhovor, sebahodnotenie, hodnotenie kolektívom, Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov :

- a) slovným hodnotením,
 b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1). Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka

MATEMATIKA

Slovné, známka, pochvala, riadený rozhovor, sebahodnotenie, hodnotenie kolektívom, samostatná práca, písomné skúšanie.

Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov :

- a) slovným hodnotením,
 b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1). Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka.

INFORMATIKA

Slovné, známka, pochvala, riadený rozhovor, sebahodnotenie, hodnotenie kolektívom.

Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov :

- a) slovným hodnotením,
 b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1). Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka.

FYZIKA

Slovné, známka, pochvala, riadený rozhovor, sebahodnotenie, hodnotenie kolektívom, klasifikácia a písomné skúšanie.

Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov :

- a) slovným hodnotením,
 b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1). Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami.
 Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka.

CHÉMIA

Slovné, známka, pochvala, riadený rozhovor, sebahodnotenie, hodnotenie kolektívom, klasifikácia a písomné skúšanie.

Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov :

- a) slovným hodnotením,
 b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1). Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka.

BIOLÓGIA
Slovné, známka, pochvala, riadený rozhovor, sebahodnotenie, hodnotenie kolektívom, klasifikácia a písomné skúšanie. Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov : a) slovným hodnotením, b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED 1). Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka.
DEJEPIS
Slovné, známka, pochvala, riadený rozhovor, sebahodnotenie, hodnotenie kolektívom, klasifikácia a písomné skúšanie. Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov : a) slovným hodnotením, b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1). Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka.
VLASTIVEDA / GEOGRAFIA
Slovné, známka, pochvala, riadený rozhovor, sebahodnotenie, hodnotenie kolektívom, klasifikácia a písomné skúšanie. Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov : a) slovným hodnotením, b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1). Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka.
OBČIANSKA NÁUKA
Slovné, známka, pochvala, riadený rozhovor, sebahodnotenie, hodnotenie kolektívom, klasifikácia a písomné skúšanie. Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov : a) slovným hodnotením, b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1). Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka.
ETICKÁ VÝCHOVA
Pochvala, riadený rozhovor, sebahodnotenie, hodnotenie kolektívom, slovné hodnotenie. Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov :

a) slovným hodnotením,
b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1
Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Pochvala, riadený rozhovor, sebahodnotenie, hodnotenie kolektívom, slovné hodnotenie.
Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov :
a) slovným hodnotením,
b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1). Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka

HUDOBNÁ VÝCHOVA

- Slovné hodnotenie.
- Pozorovanie žiakovej práce v triede, v skupine.
- Priebežné a záverečné hodnotenie.
- Metóda mravného hodnotenia.
- Metóda povzbudenia.
- Hra a experimentovanie.

Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov :
a) slovným hodnotením,
b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1). Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

- Slovné hodnotenie
- Pozorovanie žiakovej práce v triede, v skupine
- Priebežné a záverečné hodnotenie
- Metóda mravného hodnotenia
- Metóda povzbudenia
- Hra a experimentovanie

Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov :
a) slovným hodnotením,
b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1). Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

Slovné, známka, pochvala, riadený rozhovor, sebahodnotenie, hodnotenie kolektívom.
Hodnotenie žiaka s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov :

- a) slovným hodnotením,
b) klasifikáciou (v zmysle Metodického pokynu č. 19/2015 –na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED – 1). Žiaci 5. -9. ročníka sú klasifikovaní stupňami. Vyučovanie podľa IVP je zaznamenané v triednom výkaze a v doložke vysvedčenia žiaka.

TERAPEUTICKO-KOREKČNÉ CVIČENIA

Špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti sa nehodnotí známku.

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.

Nižšie stredné vzdelávanie

KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV					
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA					
DIKTÁTY			PÍSMENNÉ PRÁCE		
Ročník	Počet	Zameranie	Rozsah	Počet	Zameranie
5.ročník	4	opakovanie zo 4. ročníka ☐ podstatné mená ☐ prídavné mená ☐ slovesá	50 – 60 plnovýznamových slov	1	rozprávanie s prvkami opisu
6.ročník	4	opakovanie učiva z 5. ročníka ☐ prídavné mená ☐ slovesné spôsoby ☐ opakovanie učiva zo 6. ročníka	61 – 70 plnovýznamových slov	2	statický opis rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)
7.ročník	4	opakovanie učiva zo 6. ročníka ☐ cudzie slová ☐ číslovky ☐ záverečné opakovanie učiva zo 7. ročníka	71 – 80 plnovýznamových slov	2	umelecký opis, charakteristika osoby
8.ročník	4	opakovanie učiva zo 7. ročníka ☐ podstatné mená mužského rodu: zvieracie ☐ neživotné zakončené na -r, -l ☐ opakovanie učiva z 8. ročníka	81 – 90 plnovýznamových slov	2	slávnostný prejav životopis
9.ročník	4	opakovanie učiva z 8. ročníka ☐ interpunkcia ☐ jednoduché súvetie ☐ záverečné opakovanie 5. – 9. ročníka	91 – 100 plnovýznamových slov	2	výklad úvaha

Slohové práce sa hodnotia podľa nasledovných kritérií:	
1. Vonkajšia forma (max. 4 body)	
Celková úprava	
Čitateľnosť	Zreteľné rozlíšenie veľkých a malých písmen, dôsledné dodržanie diakritických znamienok. Každé písmeno musí byť jasne identifikovateľné tak, aby nemohlo prísť k jeho zámene za iné písmeno
Zreteľné grafické členenie odsekov	Na začiatku každého odseku treba začať písať asi 1,5 – 2 cm od začiatku daného riadka.
Prepísanie práce z konceptu do čistopisu	Práca musí byť za daný časový limit kompletne prepísaná z konceptu do čistopisu; v inom prípade sa nemôže prideliť maximálny počet bodov za vonkajšiu formu. Pre potreby hodnotenia vnútornej formy a celkového dojmu sa však pokračuje v hodnotení práce v koncepte na tom mieste, kde sa končí neúplný čistopis.
Čistota textu	Bez škrtania. V čistopise žiaci nemajú škrtat', v nevyhnutnom prípade majú dať chybne napísané slovo do okrúhlych zátvoriek a prečiarknuť ho vodorovnou čiarou.
Dodržiavanie okrajov	Dodržiavanie okrajov: vnútorných aj vonkajších; v prípade potreby slová na konci riadkov rozdeľovať.
Dodržanie predpísaného rozsahu	Ak žiaci napíšu menej alebo viac ako je predpísaný rozsah, t.j. zákonite nezískajú maximálny počet bodov za vonkajšiu formu
2. Vnútna forma (max. 20 bodov)	
Obsah (max. 4 body)	
Dodržanie témy	Práca musí reagovať na všetky kľúčové slová v zadaní, v názve.
Myšlienkové vyústenie	Zakončenie práce, záver. Rozprávanie – príbeh s pointou. Úvaha – primeranosť vyjadrovania sa veku žiakov. Výklad – vysvetlenie problému
Kompozícia (max. 4 body)	
Uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu	Dodržanie žánrovej formy
Vnútna stavba, členenie textu	Členenie do myšlienkových celkov – odsekov, vyváženosť jednotlivých častí. Rozprávanie – zápleтка, zauzľovanie deja, vyvrcholenie deja, nečakaný obrat v deji, rozuzlenie; jednoduché rozprávanie – úvod, jadro, záver; časový sled; pásmo rozprávača, pásmo postáv.
Nadväznosť a logickosť textu	Úvaha – citáty, umelecké prostriedky, vlastné myšlienky a hodnotenie problému. Výklad – vyváženosť argumentácie a sprievodných vysvetlení
Jazyk (max. 4 body)	
Správne využitie slovných druhov	Slovné druhy typické pre daný slohový postup a útvar/žáner.
Morfologická správnosť jazykových prostriedkov	Správne väzby slovíčok, správne pádové koncovky a pod.
Syntaktická správnosť jazykových prostriedkov	Správne postavenia prívlastkov, slovosled a pod.
Rôznorodosť, variabilnosť	Rôznorodé syntaktické prostriedky i slovné druhy. Neopakovanie slov. Šírka slovných zásob. Rozprávanie – použitie častíc, citosloviečok. Úvaha – umelecké prostriedky. Výklad – vedeckosť jazyka, pravdivosť uvedených faktov. Opis – primeranosť jazyka – prirovnania, neutrálnosť
Pravopis (max. 4 body)	
4 body	0 – 4 chyby
3 body	5 – 8 chýb
2 body	9 – 12 chýb
1 bod	13 – 16 chýb
0 bodov	17 a viac chýb

Ak je v texte napísané rovnaké slovo v rovnakom tvare s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. (Např.: Rýchly chlapec mal rýchly krok. = 1 chyba) Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytne v texte. Všetky chyby majú rovnakú hodnotu. Javy, ktoré sa žiaci ešte neučili, sa nezarátavajú do chýb.

Štýl (max. 4 body)	
Správna štylizácia viet	Zrozumiteľnosť textu ako celku.
Tvorivosť	Tvorivá lexika
Pútavosť	Podanie zaujímavou, nezvyčajnou formou, ktorá vyvoláva v čitateľovi zvedavosť
Celkový dojem (max. 4 body)	
Celkové vyznenie práce po jej prvom prečítaní.	
Práca by nemala obsahovať	Nelogické názory, protispoločenské postoje, protihumánne a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

Hodnotiaca stupnica			
DIKÁTY		PÍSOMNÉ PRÁCE	
Známka	Chyby v diktát	Známka	Body
1	0 – 1 chyba	1	28 – 26 bodov
2	2 – 3 chyby	2	25 – 21 bodov
3	4 – 7 chýb	3	20 – 14 bodov
4	8 – 10 chýb	4	13 – 9 bodov
5	11 a viac chýb	5	8 – 0 bodov

KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV	
ANGLICKÝ JAZYK	
Žiaci sú hodnotení podľa: prílohy č. 2 k metodickému pokynu č. 22/2011: ZÁSADY HODNOTENIA ŽIAKA SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM ZAČLENENÉHO V ZÁKLADNEJ ŠKOLE. Prospech žiaka sa klasifikuje známku. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie. - Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter. - Celkové hodnotenie žiakov sa uskutočňuje na konci druhého polroka školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, schopností a návykov. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, ako aj usilovnosť, osobný rast, rešpektovanie práv iných osôb a ochota spolupracovať. Hodnotenie a klasifikácia v anglickom jazyku: - sleduje základné všeobecné, sociolingvistické a komunikačné kompetencie, ktoré sa prejavujú vo využívaní základných komunikačných zručností: čítanie, písanie, počúvanie, samostatný ústny prejav a rozhovory. Pri hodnotení v predmete anglický jazyk sa berú do úvahy tieto aspekty: obsahová primeranosť, plynulosť vyjadrovania, jazyková správnosť a štruktúra odpovede. Kritériá klasifikácie musia byť v súlade s požadovanou úrovňou ovládania anglického jazyka a náročnosť sledovaných javov musí zodpovedať náročnosti definovanej v platných učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch cieľovej skupiny žiakov. Kontrolné písomné práce, písomné testy, diktáty a ďalšie druhy skúšok rozvrhuje učiteľ rovnomerne na celý školský rok tak, aby sa nadmerne nehromadili v určitých obdobiach. Hodnotenie žiakov je realizované sumatívne i formatívne, teda známkami. Súčasťou hodnotenia práce žiakov na vyučovaní a jeho výsledkov je aj ústne hodnotenie, percentuálne hodnotenie, vystavovanie žiackych prác, prezentovanie žiackych prác. Zároveň v rámci vyučovacieho procesu využívame humanisticky orientované slovné hodnotenie /pochvala/ i sebahodnotenie žiakov.	

Žiakov s poruchami učenia hodnotíme iným spôsobom (s prihliadnutím na ich špecifické poruchy učenia). Výkon, ale najmä snahu žiakov na hodine, pri príprave oceníme (chválime, verbálne, neverbálne – súhlasným prikývnutím, úsmevom), pretože to pôsobí vysoko pozitívne, povzbudzuje k ďalšiemu úsiliu. Slabší výkon nekritizujeme, nezosmiešňujeme! Hodnotenie musí mať motivačnú funkciu.

Pri hodnotení berieme do úvahy:

- do akej miery je žiak schopný realizovať komunikáciu v cudzom jazyku;
- do akej miery lexikálne a gramatické chyby narušujú zrozumiteľnosť a dorozumievanie;
- hľadisko jazykovej správnosti pri používaní bežnej slovnej zásoby a frekventovaných gramatických štruktúr;
- hľadisko štylistickej adekvátnosti – formálnosť a neformálnosť vyjadrovania s ohľadom na situáciu prejavu;
- rýchlosť prejavu a pohotovosť reakcie s prihliadnutím na individuálne rozdiely medzi žiakmi;
- rozsah slovnej zásoby žiaka a jej využitie prostredníctvom gramatických štruktúr.

Hodnotenie ústnej odpovede

Pri hodnotení ústnej odpovede hovoríme o škále akceptovateľnosti a komunikatívnej efektívnosti odpovede. Kritériom je zrozumiteľnosť. Ak je odpoveď dobrá i napriek gramatickým chybám, žiak spracoval informáciu a zaslúži si za ňu istý kredit.

Pri ústnej odpovedi hodnotíme:

- hranie úloh – dialóg
- opis obrázka
- reprodukcia textu

Pri hodnotení ústnej odpovede nám pomáhajú nasledovné kritériá:

- plynulosť reči – 20%
- výslovnosť a intonácia – 20%
- rozsah slovnej zásoby – 20%
- komunikatívna schopnosť – 20%
- gramatická presnosť – 20%
- Spolu 100%

Pri premene na známku postupujeme nasledovne:

- 100% - 90% výborný (1)
- - 89%-75% chváľitebný (2)
- - 74%-50% dobrý (3)
- - 49%-25% dostatočný (4)
- - menej ako 24% nedostatočný (5)

Na základe týchto kritérií stanovujeme výslednú známku:

- **Výborný (1)** Dobrá výslovnosť, veľmi málo gramatických chýb, plynulý prejav bez dlhých odmlčení sa, učiteľ kladie málo otázok, aby si spresnil, či žiak učivu rozumie, odpovede na otázky sú okamžité a vyčerpávajúce.
- **Chváľitebný (2)** Miestami chyby vo výslovnosti, niekoľko gramatických chýb, väčšina viet je však správna, v prejave nie je veľa prestávok, je pomerne plynulý, učiteľ položí viac otázok na spresnenie odpovede, odpovede na otázky sú vyčerpávajúce, žiak reaguje pohotovo.
- **Dobrý (3)** Miestami chyby vo výslovnosti, niekoľko gramatických chýb, ktoré spôsobujú problémy pri porozumení, prejav s kratšími prestávkami, žiak hľadá slová, robí chyby v gramatických štruktúrach, učiteľ kladie viac otázok na spresnenie, žiakove odpovede sú menej vyčerpávajúce.
- **Dostatočný (4)** Častejšie chyby vo výslovnosti, veľa gramatických chýb, ktoré spôsobujú problémy pri porozumení, prejav s dlhšími prestávkami, nedostatočná základná slovná zásoba, obmedzený rozsah gramatických štruktúr, odpovede na otázky nezodpovedajú rozsahu i obsahu učiva, žiak nie vždy vie odpovedať na otázky učiteľa.
- **Nedostatočný (5)** Časté chyby vo výslovnosti, množstvo gramatických chýb, ktoré spôsobujú nezrozumiteľnosť prejavu, nedostatočná slovná zásoba, neschopnosť použiť základné gramatické štruktúry, žiak nevie odpovedať na otázky učiteľa.

Hodnotenie písomného prejavu

V anglickom jazyku sa ako písomný prejav hodnotí predovšetkým spracovanie konkrétnej konverzačnej témy, ale i písanie podľa osnovy (žiadosť, objednávka, list priateľovi).

V písomnom prejave hodnotíme:

- spracovanie úlohy – obsah;
- presnosť a vhodnosť gramatických štruktúr;
- lexikálnu stránku písomného prejavu;
- stylistickú stránku písomného prejavu;
- kompozíciu.

Hodnotenie:

- **Výborný (1)** Vyčerpávajúca a adekvátne odpoveď na danú tému, správne použité gramatické štruktúry, pestrá slovná zásoba, takmer bez pravopisných chýb, chyby neprekážajú pri zrozumiteľnosti textu, jasná logická výstavba celej práce, prehľadná kompozícia.
- **Chváľitebný (2)** Žiak zvládne úlohy vo veľkej miere, ale vynechá alebo pridá informácie, ktoré s témou nesúvisia, väčšinou vhodne použité gramatické štruktúry, dobrá slovná zásoba s malými chybami, zopár stylistických nepresností pri výstavbe textu a spájaní viet, menej prehľadná kompozícia.
- **Dobrý (3)** Vcelku adekvátne odpoveď na danú tému, ale s istými medzerami alebo zbytočnými informáciami, zopár chýb v gramatike a lexike, miestami nezrozumiteľnosť textu, ale celkovo text zrozumiteľný, viacero chýb v pravopise, stavbe viet a súvetí, menej prehľadná kompozícia.
- **Dostatočný (4)** Spracovaná len časť otázky, veľké medzery v používaní gramatických štruktúr, text vo väčšej miere nezrozumiteľný kvôli chybám v gramatike, slabá slovná zásoba, veľa chýb v stavbe viet a súvetí, neprehľadná kompozícia. V anglickom jazyku sa ako písomný prejav hodnotí predovšetkým spracovanie konkrétnej
- **Nedostatočný (5)** Neadekvátne odpoveď, len málo sa vzťahuje k téme, takmer celý text nezrozumiteľný kvôli chybám v gramatike, slabá slovná zásoba, nelogická stavba viet, neprehľadná kompozícia.

Tento systém hodnotenia učiteľ môže použiť i pri domácich úlohách podobného charakteru.

Hodnotenie projektu:

Žiak vypracuje projektovú prácu na tému vopred zadanú vyučujúcim, projekt je hodnotený známku podľa stanovených kritérií:

- splnenie cieľa projektu;
- zaujímavosť;
- používanie správnej terminológie;
- estetický vzhľad.

Hodnotenie kontrolných písomných prác a testov:

Maximálny počet dosiahnutých bodov predstavuje 100%. Kontrolné písomné práce a testy sa hodnotia percentom úspešnosti a známka číslom (napr. 93% = 1).

Stupnica hodnotenia kontrolných písomných prác a testov Percentá %	známka
100 - 90	1
89 - 75	2
74 - 50	3
49 - 25	4
24 - 0	5

Stupnica hodnotenia diktátov a pravopisných cvičení	známka
0 - 4	1
5 - 9	2
10 - 14	3
15 - 19	4
20 a viac	5

Počet slov	
5.ročník	10-15 slov
6.ročník	20-25 slov
7.ročník	45-50 slov
8.ročník	45-50 slov
9.ročník	45-50 slov

KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

MATEMATIKA

Hodnotenie vychádza z metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet sa hodnotí klasicky klasifikačnou stupnicou známok 1 – 5.

Hodnotiaca škála:

100% - 90%	1/ výborný/
89% - 75%	2/ chválitebný/
74% - 50%	3/ dobrý/
49 % - 25%	4/ dostatočný/
24 % - 0%	5/ nedostatočný/

Predmetom kontroly sú dosiahnuté vedomosti, zručnosti a osvojené základné poznatky stanovené výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. Nástrojom kontroly verbálnych, písomných a grafických prejavov žiaka sú : 4 školské úlohy/ štvrtročne a na konci klasifikačného obdobia.

- Kontrolné práce- priebežne po tematických celkoch
- Krátke písomné práce- priebežne podľa potreby
- Ústne odpovede

Klasifikácia žiakov bude uskutočnená na základe písomných previerok, ústnych odpovedí, aktivity na vyučovacích hodinách a prístupu žiaka k predmetu.

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk .

KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

INFORMATIKA

Hodnotenie vychádza z metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmet sa hodnotí klasicky klasifikačnou stupnicou známok 1 – 5.

- výborný (1)
- chválitebný (2)
- dobrý (3)
- dostatočný (4)
- nedostatočný (5)

Klasifikácia žiakov bude uskutočňovaná na základe výsledkov ústnych odpovedí (minimálne 2-krát v priebehu klasifikačného obdobia), písomných odpovedí žiakov, didaktických testov, grafických prejavov žiakov a na základe aktivity a tvorivého prístupu žiaka. Ďalej sa hodnotí a klasifikuje ako vie žiak analyzovať a vysvetliť príčinnno-následné vzťahy pri interpretácii matematických

javov. Neočakáva sa memorovanie poučiek, ale porozumenie učiva.

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.

KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

FYZIKA

Hodnotenie vychádza z metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmet sa hodnotí klasicky klasifikačnou stupnicou známok 1 – 5.

- **výborný (1)**
- **chválitebný (2)**
- **dobrý (3)**
- **dostatočný (4)**
- **nedostatočný (5)**

Klasifikácia žiakov bude uskutočňovaná na základe výsledkov ústnych odpovedí (minimálne 2-krát v priebehu klasifikačného obdobia), písomných odpovedí žiakov, didaktických testov, grafických prejavov žiakov, a na základe aktivity a tvorivého prístupu žiaka. Ďalej sa hodnotí

a klasifikuje ako vie žiak analyzovať a vysvetliť príčinnno-následné vzťahy. Neočakáva sa memorovanie poučiek, ale porozumenie učiva.

Počet kontrolných prác: 4 (štvrtročne)

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení

a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.

CHÉMIA

Hodnotenie vychádza z metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmet sa hodnotí klasicky klasifikačnou stupnicou známok 1 – 5.

- **výborný (1)**
- **chválitebný (2)**
- **dobrý (3)**
- **dostatočný (4)**
- **nedostatočný (5)**

Klasifikácia žiakov bude uskutočňovaná na základe výsledkov ústnych odpovedí (minimálne 2-krát v priebehu klasifikačného obdobia), písomných odpovedí žiakov, didaktických testov, grafických prejavov žiakov, a na základe aktivity a tvorivého prístupu žiaka. Ďalej sa hodnotí

a klasifikuje, ako vie žiak analyzovať a vysvetliť príčinnno-následné vzťahy. Neočakáva sa memorovanie poučiek, ale porozumenie učiva.

Počet kontrolných prác: 4 (štvrtročne)

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.

BIOLÓGIA

Hodnotenie vychádza z metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmet sa hodnotí klasicky klasifikačnou stupnicou známok 1 – 5.

V 1. ročníku hodnotíme slovné, v 7.-9. ročníku známku.

- **výborný (1)**
- **chválitebný (2)**
- **dobry (3)**
- **dostatočný (4)**
- **nedostatočný (5)**

Klasifikácia žiakov bude uskutočňovaná na základe výsledkov ústnych odpovedí (minimálne 2-krát v priebehu klasifikačného obdobia), písomných odpovedí žiakov, didaktických testov, grafických prejavov žiakov, a na základe aktivity a tvorivého prístupu žiaka. Ďalej hodnotí a klasifikuje ako vie žiak analyzovať a vysvetliť príčinnú-následnú vzťahy pri interpretácii matematických javov. Neočakáva sa memorovanie poučiek, ale porozumenie učiva.

Počet kontrolných prác: 4 (štvrtročne)

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.

KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

DEJEPIS

Hodnotenie vychádza z metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmet sa hodnotí klasicky klasifikačnou stupnicou známok 1 – 5.

- **výborný (1)**
- **chválitebný (2)**
- **dobry (3)**
- **dostatočný (4)**
- **nedostatočný (5)**

Pri súhrnnej klasifikácii učiteľ hodnotí:

- učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách;
- osvojené kľúčové kompetencie;
- stupeň tvorivosti a samostatnosti prejavu;
- osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, zručností a ich tvorivú aplikáciu;
- usilovnosť a vzťah žiaka k činnostiam v edukačnom procese;
- snahu o rozvoj svojich kompetencií.

Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie.

Známkou učiteľ hodnotí:

- ústne odpovede – približne, minimálne raz za polrok;
- aktivita a práca na hodine, práca s pracovným listom – pravidelne na každej hodine;
- projekt- aspoň raz za polrok.

Ústna odpoveď

Ústna odpoveď sa vykonáva v priebehu celej vyučovacej hodiny dejepisu a to s jedným alebo viacerými žiakmi. Učiteľ hodnotí ústnu odpoveď bezprostredne po odpovedi žiaka nahlas pred všetkými žiakmi.

Aktivita a práca na hodine, práca s pracovným listom, vzťah k dejepisu ako učebnému predmetu. Aktivita žiakov a ich prístup k dejepisu ako učebnému predmetu sa hodnotí individuálne – známku za aktivitu.

Pod aktivitou rozumieme:

- krátke ústne odpovede žiakov na otázky z predchádzajúceho učiva, na začiatku i v priebehu každej hodiny;
- krátke ústne odpovede žiakov na otázky z nového učiva na konci každej hodiny;
- iniciatívne vyhľadávanie nových informácií k preberanej téme;
- tímová a skupinová práca;
- vypracovávanie domácej úlohy;

- nosenie si pomôcok na vyučovaciu hodinu dejepisu;
- účasť na dejepisných súťažiach a školských dejepisných projektoch.

Projekty, referáty

Projekty sú hodnotené známku. Pri hodnotení projektu sa hodnotí nielen obsah dát, ale najmä kreativita, inovatívny prístup a forma.

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk

GEOGRAFIA

Hodnotenie vychádza z metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmet sa hodnotí klasicky klasifikačnou stupnicou známok 1 – 5.

- **výborný (1)**
- **chválitebný (2)**
- **dobrý (3)**
- **dostatočný (4)**
- **nedostatočný (5)**

Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú a fyzickú disponovanosť.

Na kontrolu a hodnotenie žiakov budeme používať postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia: Pri verbálnej forme kontroly úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Pri verbálnej kontrole je potrebné zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

Písomnou formou je vhodné kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 min.

Schopnosti žiakov samostatne pracovať s mapou je vhodné preverovať prostredníctvom praktických aktivít, geografických cvičení, pri ktorých sa overia nadobudnuté vedomosti.

Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov.

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.

OBČIANSKA NÁUKA

Hodnotenie vychádza z metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmet sa hodnotí klasicky klasifikačnou stupnicou známok 1 – 5.

- **výborný (1)**
- **chválitebný (2)**
- **dobrý (3)**
- **dostatočný (4)**
- **nedostatočný (5)**

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.

KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

ETICKÁ VÝCHOVA

Etická výchova sa neklasifikuje, na vysvedčení a v katalógovom liste budeme uvádzať jedno zo slov:

- **absolvoval (abs.)**, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese, alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval;
- **neabsolvoval (neabs.)**, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval;
- **neabsolvoval (neabs.)**, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevedel uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa, celkové hodnotenie takého žiaka je neprospes.

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA / NÁBOŽENSTVO

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známku. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov.

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.

KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

TECHNIKA

Hodnotenie vychádza z metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Predmet sa hodnotí klasicky klasifikačnou stupnicou známok 1 – 5.

- **výborný (1)**
- **chválitebný (2)**
- **dobry (3)**
- **dostatočný (4)**
- **nedostatočný (5)**

Klasifikácia žiakov bude uskutočňovaná na základe výsledkov ústnych odpovedí (minimálne 2-krát v priebehu klasifikačného obdobia), písomných odpovedí žiakov, didaktických testov, grafických prejavov žiakov, a na základe aktivity a tvorivého prístupu žiaka. Ďalej sa hodnotí a klasifikuje, ako vie žiak analyzovať a vysvetliť príčinnno-následné vzťahy. Neočakáva sa memorovanie poučiek, ale porozumenie učiva.

Počet kontrolných prác: 4 (štvrtročne)

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení

a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.

KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

HUDOBNÁ VÝCHOVA

Hodnotenie a klasifikácia žiaka je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Bude realizovaná v súlade s Metodickými pokynmi č.22/2011 od 1.5. 2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie, a to nasledovným spôsobom:

a) priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav, rešpektuje sa výkonový štandard a kľúčové kompetencie v jednotlivých oblastiach, používajú sa sumatívne aj formatívne hodnotenie žiaka. Pri hodnotení sa uplatňuje voči žiakom primeraná náročnosť pričom sa budú zohľadňovať ich individuálne osobitosti. Cieľom je dôraz na nonkognitívnu zložku výchovno-vzdelávacieho procesu s dôrazom na sebauvedomovanie, sebauvýchovu a sebareflexiu osobnosti žiaka a kultivovanie jeho citu, porozumenia a solidarity pre ochranu prírody i kultúrnych hodnôt. Dôležitou súčasťou je utváranie vlastných postojov prostredníctvom rozmanitých činností.

b) celkové hodnotenie žiaka sa uskutočňuje na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v danom vyučovacom predmete.

Systém kontroly a hodnotenia žiakov pri verbálnej komunikácii – kritéria hodnotenia:

Pri verbálnej komunikácii kontroly úrovne osvojenia poznatkov uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom /na predchádzajúcej hodine/. Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. – hodnotiť známku.

Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s kompetenciami.

Učiteľ u žiaka hodnotí primerane veku:

a) Priebeh vytvárania postojov:

- záujem o hudobné činnosti a o hudobné umenie v rámci edukačných úloh;
- schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hudobných prejavoch a edukačných úlohách;
- schopnosť posúdiť svoj výkon (hudobné prejavy a vedomosti) a výkon spolužiakov.

b) Priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové zručnosti a návyky;
- orientácia v grafickom zázname jednohlasnej melódie;
- hra a tvorba jednoduchých rytmických sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch a hrou na telo;
- orientácia v znejúcej hudbe na základe dominujúcich výrazových prostriedkov hudby a ich funkcií;
- pochopenie veku primeraných hudobných diel a schopnosť zážitky verbalizovať a zdôvodniť;
- integrácia a transfer hore uvedených zručností a spôsobilostí pri realizácii hudobnodramatických činností;
- aktivita a prístup k hudobným činnostiam a k poznávaniu umenia.

c) Priebeh získavania hudobných vedomostí:

- vedomosti z oblasti hudobnej kultúry a prvkov hudobnej nauky súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami;
- poznanie najvýraznejších slovenských folklórnych regiónov, ich typické piesne a tance, slovenské zvykoslovie.

Systém kontroly a hodnotenia žiakov v písomnej forme – kritéria hodnotenia:

Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 15 - 20 min v rozsahu 15 - 20 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu.

Hodnotenie známku na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

☐	100% - 90%	1 (výborný)
☐	89% - 75%	2 (chválitebný)
☐	74% - 50 %	3 (dobrý)
☐	49% - 30%	4 (dostatočný)
☐	29% - 0%	5 (nedostatočný)

Stupeň hodnotenia	Opis kritérií
Výborný	Žiak spĺňa kritériá (a – c) na vynikajúcej úrovni: • je usilovný, vytrvalý, pracuje primerane svojmu veku, prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo uplatňuje osvojené zručnosti, vedomosti, návyky v úlohách, • úspešne ich rozvíja v skupinovom a individuálnom prejave, • dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na hudobné umenie, • má aktívny záujem o hudobné umenie, • individuálny spev nie je podmienkou, pokiaľ sa úspešne a aktívne realizuje v ostatných hudobných činnostiach, Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.
Chválitebný	Žiak spĺňa kritériá: • je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý, • menej využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave, • potrebuje sústavnú pomoc učiteľa, Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.
Dobrý	Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.
Dostatočný	Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.
Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu predmetu:

Výtvarná výchova na základnej škole

V rámci novej koncepcii vyučovania výtvarnej výchovy na ZŠ, zavádzame v rámci obsahovej prestavby školstva spôsob hodnotenia a klasifikácie žiaka známami. V súvislostiach civilizácie, v ktorej žijeme, hrá hodnotenie dôležitú úlohu. Predstavuje spätnú väzbu prostredia, ktorá symbolizuje jeho názor na kvalitu a význam hodnoteného faktu. Týmto aktom zároveň zaraďuje hodnotený fakt medzi veličiny, ktoré stojí za to hodnotiť, ktoré sú pre dané prostredie (spoločnosť) hodnotou. Myšlienka nehodnotiť výchovy vychádzala – podľa nášho názoru – z mylnej predstavy, ktorá redukovala hodnotenie na kvantitatívne meranie výkonu. To, samozrejme, nie je možné uplatniť na etické postoje, oblasť názorov o svete, tvorivosť ani estetické posudzovanie. Oblasť prežívania, interpretácie sveta a umeleckého vyjadrovania predstavuje hodnoty, ktoré sú v takej miere viazané na individuálne vlastnosti a podmienky jednotlivca, že možnosť ich kvantifikácie a objektivizácie je obmedzená. Napriek tomu, citlivé rozlíšenie, pomenovanie a uznanie týchto hodnôt je pre ich nositeľa a jeho osobnostný vývoj veľmi dôležité. Proces hodnotenia je podstatnou súčasťou výchovy aj vzdelávania. Nehodnotenie predmetu, resp. uvedenie vo vysvedčení slovom absolvoval, znamená vzdať sa dôležitého výchovného aspektu vzdelávania. Nehodnotenie predmetu môže tiež znamenať v očiach žiaka i verejnosti, že ide o predmet, v ktorom nedochádza k budovaniu zásadných osobnostných hodnôt, predmet doplnkový, ktorý len dopĺňa dôležité formálne predmety.

Hodnotenie každého predmetu je špecifické, pretože musí zohľadniť špecifický prínos predmetu k vzdelanostnému rastu a osobnostnej formácii žiaka.

Špecifikom výchovy prostredníctvom výtvarných činností a výtvarného vyjadrovania je, že sa v rámci jej procesu očakáva vlastný prístup žiaka k aplikácii techník, nástrojových a koordinačných zručností, ale najmä v oblasti vytvárania svojich osobných symbolických reprezentácií skutočnosti (obrazov, objektov, priestorových riešení, akčných a procesuálnych vyjadrení svojej fantázie, predstáv a reality vonkajšieho sveta). Výtvarná výchova na ZŠ je predmet, ktorý sa nenapĺňa realizáciou požadovaného programu (edukačnej úlohy), ale v ktorých je tento program len východiskom k samostatnému (tvorivému) výtvarnému vyjadrovaniu sa žiaka.

Ináč by nespĺňali svoje ťažiskové poslanie: formovať mentálne štruktúry žiaka v smere aktívnej otvorenosti voči interpretáciám a vyjadrovaniu sveta a seba, orientovať žiaka k tvorivému prístupu – či v rámci sebvýjadrovania, alebo riešenia zadaných úloh.

Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus.

Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov. A v druhom rade je hodnotenie porovnaním v rámci skupiny žiakov (triedy). Toto porovnanie má mať najmä výchovný charakter. Pri zohľadnení osobitosti každého žiaka poskytuje obraz o rozvrstvení škály kvality prístupu, výkonu, poznania, schopnosti zaujať stanovisko a výsledku činnosti v porovnaní medzi jednotlivými žiakmi. Nehodnotíme len (alebo v prvom rade) výsledok činnosti (vytvorený artefakt), ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu.

Forma hodnotenia:

Ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti (viď kritériá hodnotenia). Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu odporúčame príležitostne kombinovať aj so sebahodnotením žiaka. Nevyhnutnou formou hodnotenia je aj škálovanie formou známok, porovnateľné so známokovaním, aké sa používa v iných predmetoch vyučovaných na škole.

Školy najmä v prvom ročníku primárneho vzdelávania používajú rôzne formy hodnotenia. Odporúčame hodnotenie výtvarnej výchovy na ZŠ primerane zosúladiť so spôsobom hodnotenia ostatných predmetov. Hodnotíme (od 2. ročníka) škálou od 1 do 5, pokiaľ škola nepoužíva na hodnotenie iný systém (slovné hodnotenie a pod.). Nie je nutné známkovať každú prácu a každý výkon žiaka.

Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytl žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji. Odporúčame však, aby žiak bol hodnotený z úloh v rámci rozličných metodických radov, aby bola vyváženosť výkonu žiaka, nakoľko môžu byť rozdiely vzhľadom

na rôznorodosť záujmov a schopností žiakov.

Kritériá hodnotenia:

Učiteľ má brať ohľad na to, že výtvarný prejav súvisí s fantáziou, seba projekciou, záujmami a intímnym svetom žiaka, a že toto hľadisko sa bude prejavovať aj v jeho riešení výtvarných úloh iniciovaných učiteľom. Preto sa pri hodnotení musí vyvarovať paušálnych súdov a šablónovitých kritérií, ktoré by sa mohli necitlivo dotknúť osobnostného zamerania žiaka.

Uprednostňujeme osobný, diferencovaný prístup. Predložené kritériá sú orientačné, učiteľovi poskytujú štruktúru analýzy jednotlivých hľadísk uplatniteľných na činnosť žiaka v rámci výtvarnej výchovy. Výsledok výtvarných činností (artefakt) nie je jediným predmetom hodnotenia, ale učiteľ zvažuje všetky nižšie vymenované kritériá. Výsledok výtvarnej činnosti je síce dôležitý, u žiaka naň vzniká obvyčajne citová väzba – spokojnosť dieťaťa s vlastným výkonom, čo ho následne motivuje pre ďalšiu výtvarnú prácu a udržiava jeho záujem o sebavyjadrovanie. Je teda potrebné, aby učiteľ

k nemu zaujímal stanovisko. Okrem neho treba hodnotiť, a niekedy aj uprednostniť, proces výtvarných činností, pretože práve v rámci tohto procesu dochádza k formácii osobnosti žiaka a k získavaniu kompetencií – k napĺňaniu cieľov výtvarnej výchovy.

Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s ročníkovými kompetenciami a je potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie a ich postupné dosahovanie na zreteli.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

a) Priebeh vytvárania postojov:

- prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy;
- otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení;
- cieľavedomosť riešení;
- záujem o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok;
- schopnosť spolupracovať;
- schopnosť zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov.

b) Priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- technické zručnosti (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi);
- formálne zručnosti (vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka);
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania;
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie;
- mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia (vlastné témy, koncepcie, návrhy; schopnosť analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky).

c) Priebeh získavania vedomostí:

- znalosti oblastí vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami;
- pochopenie výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho;
- znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania.

d) Schopnosť realizácie výsledného artefaktu

Stupeň hodnotenia	Opis kritérií	Poznámka
výborný	Žiak splňa kritériá (a – d) na vynikajúcej úrovni: • žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, • žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry, • žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, • žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií,	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka

	• žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, • žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách), • žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných, • žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.	
chválitebný	Žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý	
dobry	Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.	
dostatočný	Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.	
nedostatočný	Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces.	neodporúčame používať stupeň nedostatočný v celkovom hodnotení žiaka; v čiastkovom hodnotení len vo výnimočných prípadoch (napr. zámerné negovanie vyučovacieho procesu)
Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk .		

KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV	
TECHNIKA	
Hodnotenie vychádza z metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet sa hodnotí klasicky klasifikačnou stupnicou známok 1 – 5. • výborný (1) • chválitebný (2) • dobry (3) • dostatočný (4) • nedostatočný (5) Klasifikácia žiakov bude uskutočňovaná na základe výsledkov ústnych odpovedí (minimálne 2-krát v priebehu klasifikačného obdobia), písomných odpovedí žiakov, didaktických testov, grafických prejavov žiakov, a na základe aktivity a tvorivého prístupu žiaka. Ďalej sa hodnotí a klasifikuje, ako vie žiak analyzovať a vysvetliť príčinnú-následnú vzťahy. Neočakáva sa memorovanie poučiek, ale porozumenie učiva. Počet kontrolných prác: 4 (štvrtročne) Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a	

klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.

KRITÉRIÁ KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

TERAPEUTICKO-KOREKČNÉ CVIČENIA

Špecifický vyučovací predmet terapeuticko-korekčné cvičenia pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti sa nehodnotí známku.

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD) zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.

ROZVÍJANIE ŠPECIFICKÝCH FUNKCIÍ

Špecifický vyučovací predmet rozvíjanie špecifických funkcií u žiakov s vývinovými poruchami učenia sa nehodnotí známku.

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s vývinovými poruchami učenia zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.

INDIVIDUÁLNA LOGOPEDICKÁ INTERVENCIA

Špecifický vyučovací predmet individuálna logopedická intervencia u žiakov s vývinovými poruchami učenia sa nehodnotí známku.

Hodnotenie a klasifikácia – v súlade s individuálnym prístupom vo vzdelávaní sa u žiaka s vývinovými poruchami učenia zohľadňuje vplyv zdravotného znevýhodnenia na školský výkon pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov a správania. Špecifický prístup v hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiaka sa uplatňuje vo všetkých vyučovacích predmetoch, v ktorých sa prejavuje zdravotné znevýhodnenie žiaka ako aj pri hodnotení a klasifikácii správania. Aktuálne metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov, vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, sú zverejnené na webovom sídle www.minedu.sk.

KVALIFIKAČNÉ PREDPOKLADY NA PEDAGOGICKÉHO ZAMESTNANCA A POŽIADAVKY NA ROZVOJ PROFESIJNÉHO RASTU

Kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii a podkategórii pedagogického zamestnanca a na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii odborného zamestnanca sú vzdelanie a dĺžka výkonu pracovnej činnosti, ak sa vyžaduje. Ak ide o pedagogického zamestnanca školy, školského zariadenia a triedy pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vyžaduje sa získanie vzdelania v príslušnom študijnom programe v študijnom odbore špeciálna pedagogika alebo absolvovanie kvalifikačného vzdelávania podľa § 43 ods. 1 písm. g); to sa nevzťahuje na učiteľa, ktorý v

triede pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vykonáva priamu výchovno-vzdelávaciu činnosť v rozsahu najviac desať hodín týždenne.

§ 19 Kategórie pedagogických zamestnancov

Pedagogický zamestnanec vykonáva pracovnú činnosť v kategórii

- a) učiteľ,
- b) majster odbornej výchovy,
- c) vychovávateľ,
- d) korepetítor,
- e) školský tréner,
- f) pedagogický asistent,
- g) zahraničný lektor,
- h) školský špeciálny pedagóg alebo
- i) učiteľ profesijného rozvoja.

Pedagogický zamestnanec vykonáva špecializované činnosti v týchto kariérových pozíciách:

- a) uvádzajúci pedagogický zamestnanec,
- b) triedny učiteľ,
- c) zodpovedný vychovávateľ,
- d) vedúci predmetovej komisie,
- e) vedúci vzdelávacej oblasti,²⁶⁾
- f) vedúci metodického združenia,
- g) vedúci študijného odboru,
- h) vedúci záujmovej oblasti,
- i) výchovný poradca,
- j) kariérový poradca,
- k) školský koordinátor vo výchove a vzdelávaní,
- l) školský špecialista vo výchove a vzdelávaní alebo
- m) supervízor.

PROFESIJNÝ ROZVOJ

V súlade so zákonom č. 138/2019 Z.z. Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 40 hovorí o Profesijskom rozvoji PZ a OZ

(1) Profesijský rozvoj je proces

- a) prehľbovania, zdokonaľovania a rozširovania profesijných kompetencií,
- b) získavania profesijných kompetencií na výkon špecializovaných činností alebo na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca alebo výkon činnosti vedúceho odborného zamestnanca,
- c) získavania profesijných kompetencií vyššieho kariérového stupňa,
- d) overovania profesijných kompetencií na zaradenie do vyššieho kariérového stupňa,
- e) získavania vzdelania na splnenie kvalifikačných predpokladov na výkon ďalšej pracovnej činnosti alebo
- f) využívania a hodnotenia získaných profesijných kompetencií.

- 2) Profesionálny rozvoj sa uskutočňuje podľa profesionálnych štandardov a v súlade so súčasným vedeckým poznáním, odbornými a spoločenskými požiadavkami na výkon pracovnej činnosti.
- (3) Profesionálny rozvoj sa uskutočňuje prostredníctvom
- a) vzdelávania,
 - b) tvorivej činnosti súvisiacej s výkonom pracovnej činnosti, najmä činnosti vedeckej, výskumnej, publikačnej alebo umeleckej,
 - c) seba vzdelávania a výkonu pracovnej činnosti alebo
 - d) absolvovania odbornej stáže zameranej na inovovanie profesionálnych kompetencií.
- (4) Profesionálny rozvoj sa riadi podľa plánu profesionálneho rozvoja, ktorý vyplýva zo zamerania školy, školského zariadenia alebo zo zamerania zariadenia sociálnej pomoci. Plán profesionálneho rozvoja vydáva riaditeľ po prerokovaní so zriaďovateľom, zástupcami zamestnancov a v pedagogickej rade, ak je zriadená. Plán profesionálneho rozvoja v zariadení sociálnej pomoci vydáva riaditeľ zariadenia sociálnej pomoci.
- (5) Na základe plánu profesionálneho rozvoja vydáva riaditeľ ročný plán vzdelávania pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov (ďalej len „ročný plán vzdelávania“); v zariadeniach sociálnej pomoci ročný plán vzdelávania vydáva riaditeľ zariadenia sociálnej pomoci. Ročný plán vzdelávania možno počas jeho platnosti dopĺňať a meniť v súlade s aktuálnymi možnosťami a potrebami školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci.

§ 41 Profesionálny štandard

- (1) Profesionálny štandard vymedzuje súbor profesionálnych kompetencií potrebných na zaradenie do:
- a) kategórie a podkategórie pedagogického zamestnanca alebo do kategórie odborného zamestnanca,
 - b) kariérového stupňa alebo
 - c) kariérovej pozície.
- (2) Profesionálny štandard začínajúceho pedagogického zamestnanca a profesionálny štandard začínajúceho odborného zamestnanca je záväzný pre štátny vzdelávací program príslušného odboru vzdelávania a pre opis príslušného študijného odboru.
- (3) Profesionálne štandardy v nadväznosti na stupeň vzdelania pre jednotlivé kategórie, podkategórie, kariérové stupne a kariérové pozície vydáva a zverejňuje na svojom webovom sídle ministerstvo školstva.

§ 42 Vzdelávanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov

- (1) Vzdelávanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov sa organizuje ako
- a) kvalifikačné vzdelávanie,
 - b) funkčné vzdelávanie,
 - c) špecializačné vzdelávanie,
 - d) adaptačné vzdelávanie,
 - e) predtestačné vzdelávanie,
 - f) inovačné vzdelávanie,
 - g) aktualizácie vzdelávanie.
- (2) Vzdelávanie podľa odseku 1 sa poskytuje ako

- a) jednoduchý program vzdelávania, ktorý je uceleným programom určovania, dosahovania a overovania cieľov, obsahu, metód a foriem vzdelávania, jeho hodnotenia, organizácie a riadenia, alebo
- b) program vzdelávania členený na moduly; modulom programu vzdelávania je samostatná, ucelená, záväzná, časová a obsahová jednotka.
- (3) Program vzdelávania členený na moduly obsahuje základný modul a najmenej jeden rozširujúci modul. Absolvovanie základného modulu je podmienkou pre absolvovanie rozširujúceho modulu.

§ 43 Kvalifikačné vzdelávanie

(1) Cieľom kvalifikačného vzdelávania je získanie vzdelania, ktorým pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec v príslušnom stupni vyžadovaného vzdelania získa kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti

- a) v príslušnej kategórii a podkategórii pedagogického zamestnanca,
- b) v ďalšej kategórii pedagogického zamestnanca,
- c) vyučovaním ďalších aprobačných predmetov,
- d) v ďalšej podkategórii kategórie učiteľ,
- e) v príslušnej kategórii odborného zamestnanca, ak ide o vzdelávanie pedagogického zamestnanca s najmenej vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa,
- f) v ďalšej kategórii odborného zamestnanca,
- g) v triedach a školách pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

(2) Poskytovateľom kvalifikačného vzdelávania je vysoká škola a organizácia zriadená ministerstvom školstva.

(3) Kvalifikačné vzdelávanie podľa odseku 1 písm. a) a b) sa organizuje ako doplňujúce pedagogické štúdium, ktorého cieľom je získanie kvalifikačného predpokladu na výkon pracovnej činnosti v kategórii učiteľ, vychovávateľ, majster odbornej výchovy, školský tréner a pedagogický asistent.

(4) Doplňujúce pedagogické štúdium, ktorého cieľom je získanie kvalifikačného predpokladu na výkon pracovnej činnosti v kategórii učiteľ, organizuje vysoká škola aj pre študentov dennej formy vysokoškolského štúdia druhého stupňa v neučiteľských študijných programoch.

(5) Kvalifikačné vzdelávanie podľa odseku 1 písm. c) až f) sa organizuje ako rozširujúce štúdium.

(6) Kvalifikačné vzdelávanie podľa odseku 1 písm. g) sa môže organizovať ako rozširujúce štúdium alebo ako súčasť základného modulu doplňujúceho pedagogického štúdia.

(7) Úspešné absolvovanie kvalifikačného vzdelávania nenahrádza získanie vyžadovaného stupňa vzdelania.

(8) Fyzická osoba, ktorá nie je pedagogickým zamestnancom alebo odborným zamestnancom a spĺňa kvalifikačný predpoklad vyžadovaného stupňa vzdelania na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v podkategórii pedagogického zamestnanca alebo v príslušnej kategórii odborného zamestnanca, môže absolvovať kvalifikačné vzdelávanie.

§ 44 Doplňujúce pedagogické štúdium

(1) Vysoká škola, ktorá uskutočňuje učiteľský študijný program, organizuje doplňujúce pedagogické štúdium ako program členený na moduly a podľa príslušného študijného programu. Program doplňujúceho pedagogického štúdia schvaľuje rektor vysokej školy, ak

vnútorné predpisy vysokej školy neurčujú inak. Odborným garantom programu doplňujúceho pedagogického štúdia je vysokoškolský učiteľ, ktorý garantuje kvalitu príslušného študijného programu.

(2) Vysoká škola, ktorá uskutočňuje študijný program, ktorým sa získava vzdelanie na výkon pracovnej činnosti v ďalšej kategórii pedagogického zamestnanca, môže poskytovať rozširujúci modul doplňujúceho pedagogického štúdia podľa príslušného študijného programu. Rozširujúci modul doplňujúceho pedagogického štúdia schvaľuje rektor vysokej školy, ak vnútorné predpisy vysokej školy neurčujú inak. Odborným garantom rozširujúceho modulu doplňujúceho pedagogického štúdia je vysokoškolský učiteľ, ktorý garantuje kvalitu príslušného študijného programu.

(3) Vysoká škola, ktorá neuskutočňuje učiteľský študijný program, organizuje doplňujúce pedagogické štúdium ako jednoduchý program v rozsahu najmenej 200 hodín. Program doplňujúceho pedagogického štúdia schvaľuje ministerstvo školstva. Odborným garantom programu doplňujúceho pedagogického štúdia je odborník s najmenej vedecko-pedagogickým titulom docent alebo umelecko-pedagogickým titulom docent v študijnom odbore, ktorý sa týka obsahu programu doplňujúceho pedagogického štúdia.

(4) Organizácia zriadená ministerstvom školstva organizuje doplňujúce pedagogické štúdium ako program členený na moduly. Program doplňujúceho pedagogického štúdia schvaľuje ministerstvo školstva. Odborným garantom doplňujúceho pedagogického štúdia je odborník s najmenej vedecko-pedagogickým titulom docent alebo umelecko-pedagogickým titulom docent v študijnom odbore, ktorý sa týka obsahu doplňujúceho pedagogického štúdia.

(5) Doplňujúce pedagogické štúdium pre učiteľov profesijných predmetov

a) policajných škôl môže poskytovať len Akadémia Policajného zboru v Bratislave a

b) stredných zdravotníckych škôl môže poskytovať len Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave.

§ 45 Rozširujúce štúdium

(1) Vysoká škola, ktorá uskutočňuje študijný program, ktorým sa získava vzdelanie na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v príslušnej podkategórii pedagogického zamestnanca alebo v príslušnej kategórii odborného zamestnanca, organizuje rozširujúce štúdium ako jednoduchý program podľa príslušného študijného programu. Program rozširujúceho štúdia schvaľuje rektor vysokej školy, ak vnútorné predpisy vysokej školy neurčujú inak.

(2) Organizácia zriadená ministerstvom školstva organizuje rozširujúce štúdium ako jednoduchý program v rozsahu najmenej 200 hodín. Odborným garantom rozširujúceho štúdia je odborník s najmenej vedecko-pedagogickým titulom docent alebo umelecko-pedagogickým titulom docent v študijnom odbore, ktorý sa týka obsahu rozširujúceho štúdia. Program rozširujúceho štúdia schvaľuje ministerstvo školstva.

(1) Kvalifikačné vzdelávanie sa ukončuje

a) obhajobou záverečnej práce,

b) záverečnou skúškou, ktorá môže byť aj praktická, a

c) pred najmenej trojčlennou skúšobnou komisiou, ktorú vymenúva

1. rektor vysokej školy, ak vnútorné predpisy vysokej školy neurčujú inak, alebo

2. štatutárny orgán organizácie zriadenej ministerstvom školstva.

(2) Členom skúšobnej komisie môže byť

a) odborný garant kvalifikačného vzdelávania a

b) zamestnanec poskytovateľa s najmenej vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa v príslušnej oblasti a najmenej piatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa obsah kvalifikačného vzdelávania týka; ak ide o vysokoškolských učiteľov, prax nahrádza vedecká činnosť alebo výskumná činnosť v príslušnej oblasti.

(3) Predsedom skúšobnej komisie je odborník s vedecko-pedagogickým titulom docent alebo titulom profesor alebo umelecko-pedagogickým titulom docent alebo titulom profesor v oblasti, ktorej sa obsah kvalifikačného vzdelávania týka, a najmenej piatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa kvalifikačné vzdelávanie týka; ak ide o vysokoškolského učiteľa, prax nahrádza vedecká činnosť alebo výskumná činnosť v príslušnej oblasti.

(4) O obhajobe záverečnej práce a o priebehu záverečnej skúšky sa vyhotovuje protokol. Protokol obsahuje

- a) meno a priezvisko absolventa kvalifikačného vzdelávania,
- b) dátum a miesto narodenia a adresu trvalého pobytu alebo obdobného pobytu absolventa kvalifikačného vzdelávania,
- c) názov programu kvalifikačného vzdelávania alebo názov modulu kvalifikačného vzdelávania,
- d) názov záverečnej práce a výsledok obhajoby záverečnej práce,
- e) predmety, z ktorých absolvent kvalifikačného vzdelávania vykonal záverečnú skúšku, a výsledok záverečnej skúšky z jednotlivých predmetov,
- f) celkový výsledok záverečnej skúšky,
- g) meno, priezvisko a podpis predsedu skúšobnej komisie a členov skúšobnej komisie,
- h) miesto a dátum konania obhajoby záverečnej práce a záverečnej skúšky.

(5) Na základe protokolu o úspešnom vykonaní obhajoby záverečnej práce a úspešnom vykonaní záverečnej skúšky poskytovateľ vydá absolventovi kvalifikačného vzdelávania vysvedčenie o kvalifikačnom vzdelávaní, ktoré obsahuje

- a) evidenčné číslo vysvedčenia a dátum vydania vysvedčenia,
- b) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko absolventa,
- c) dátum a miesto narodenia absolventa,
- d) názov programu kvalifikačného vzdelávania alebo názov modulu kvalifikačného vzdelávania,
- e) rozsah kvalifikačného vzdelávania v hodinách,
- f) číslo a dátum schválenia programu kvalifikačného vzdelávania alebo modulu kvalifikačného vzdelávania,
- g) názov záverečnej práce a predmety, z ktorých bola vykonaná záverečná skúška,
- h) názov kategórie alebo podkategórie pedagogického zamestnanca alebo názov kategórie odborného zamestnanca, pre ktorú absolvent kvalifikačného vzdelávania získal kvalifikačné predpoklady,
- i) odtlačok pečiatky poskytovateľa a podpis štatutárneho zástupcu poskytovateľa.

(6) Ak ide o základný modul doplnujúceho pedagogického štúdia, poskytovateľ vydá absolventovi na základe protokolu o úspešnom vykonaní obhajoby záverečnej práce a úspešnom vykonaní záverečnej skúšky osvedčenie o základnom module doplnujúceho pedagogického štúdia, ktoré obsahuje

- a) evidenčné číslo osvedčenia a dátum vydania osvedčenia,
- b) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko absolventa základného modulu doplnujúceho pedagogického štúdia,

- c) dátum a miesto narodenia absolventa základného modulu doplňujúceho pedagogického štúdia,
- d) názov základného modulu doplňujúceho pedagogického štúdia,
- e) rozsah základného modulu doplňujúceho pedagogického štúdia v hodinách,
- f) číslo a dátum schválenia základného modulu doplňujúceho pedagogického štúdia,
- g) názov záverečnej práce a predmety, z ktorých bola vykonaná záverečná skúška,
- h) odtlačok pečiatky poskytovateľa a podpis štatutárneho zástupcu poskytovateľa.

§ 49 Špecializačné vzdelávanie

- (1) Cieľom špecializačného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií potrebných na výkon špecializovaných činností.
- (2) Poskytovateľom špecializačného vzdelávania je
 - a) vysoká škola, ktorá uskutočňuje študijný program, ktorým sa získava vzdelanie vyžadované na výkon pracovnej činnosti,
 - b) stredná odborná škola,
 - c) organizácia zriadená ministerstvom školstva,
 - d) katolícke pedagogické a katechetické centrum,
 - e) národný športový zväz v príslušnom druhu športu alebo športová organizácia poverená týmto národným športovým zväzom, ak ide o špecializačné vzdelávanie na výkon špecializovanej činnosti v oblasti rozvoja športových zručností detí a žiakov a získavania základov konkrétneho druhu športu.
- (3) Špecializačné vzdelávanie sa organizuje v rozsahu najmenej 50 hodín ako schválený jednoduchý program špecializačného vzdelávania. Program špecializačného vzdelávania schvaľuje ministerstvo školstva.
- (4) Odborným garantom špecializačného vzdelávania je
 - a) zamestnanec vysokej školy alebo odborník s najmenej vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa a najmenej piatimi rokmi vedeckej činnosti alebo výskumnej činnosti v oblasti, ktorej sa vzdelávanie týka,
 - b) pedagogický zamestnanec poskytovateľa s druhou atestáciou a najmenej piatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa vzdelávanie týka, alebo
 - c) športový odborník z praxe s najmenej vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa získaným v študijnom odbore šport.
- (5) Ak ide o odborného zamestnanca, za špecializačné vzdelávanie sa považuje aj certifikačná príprava podľa osobitného predpisu.³⁰⁾

§ 51 Adaptačné vzdelávanie

- (1) Cieľom adaptačného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti v kariérovom stupni samostatný pedagogický zamestnanec a samostatný odborný zamestnanec.
- (2) Poskytovateľom adaptačného vzdelávania je škola, školské zariadenie, zariadenie sociálnej pomoci a organizácia zriadená ministerstvom školstva.
- (3) Ak ide o výkon pracovnej činnosti pre najmenej dvoch zamestnávateľov, začínajúci pedagogický zamestnanec alebo začínajúci odborný zamestnanec si zvolí poskytovateľa adaptačného vzdelávania. Začínajúci pedagogický zamestnanec pracoviska praktického vyučovania absolvuje adaptačné vzdelávanie v škole, s ktorou má zamestnávateľ uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní.³¹⁾

- (4) Adaptačné vzdelávanie sa organizuje ako jednoduchý program adaptačného vzdelávania. Program adaptačného vzdelávania schvaľuje riaditeľ alebo štatutárny zástupca organizácie zriadenej ministerstvom školstva.
- (5) Odborným garantom adaptačného vzdelávania je riaditeľ alebo učiteľ profesijného rozvoja zaradený do podkategórie metodik profesijného rozvoja. Odborným garantom adaptačného vzdelávania v zariadení sociálnej pomoci je pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou alebo odborný zamestnanec s prvou atestáciou.
- (6) Začínajúceho pedagogického zamestnanca a začínajúceho odborného zamestnanca zaradiť riaditeľ do adaptačného vzdelávania najneskôr do piatich dní od vzniku pracovného pomeru.

§ 52

- (1) Adaptačné vzdelávanie sa ukončuje na základe odporúčania uvádzajúceho pedagogického zamestnanca alebo uvádzajúceho odborného zamestnanca pred trojčlennou skúšobnou komisiou podľa programu adaptačného vzdelávania.
- (2) Uvádzajúci pedagogický zamestnanec alebo uvádzajúci odborný zamestnanec písomne neodporučí ukončenie adaptačného vzdelávania, ak začínajúci pedagogický zamestnanec alebo začínajúci odborný zamestnanec
- a) absolvoval menej ako 75 % programu adaptačného vzdelávania alebo
 - b) preukázateľne nezískal profesijné kompetencie potrebné na výkon pracovnej činnosti v kariérovom stupni samostatný pedagogický zamestnanec alebo samostatný odborný zamestnanec.
- (3) Členom skúšobnej komisie je uvádzajúci pedagogický zamestnanec alebo uvádzajúci odborný zamestnanec a ďalší pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zaradený najmenej do kariérového stupňa samostatný pedagogický zamestnanec alebo samostatný odborný zamestnanec, ktorého vymenúva riaditeľ. Predsedom skúšobnej komisie je riaditeľ.
- (4) Ak ide o adaptačné vzdelávanie poskytované organizáciou zriadenou ministerstvom školstva, členom a predsedom skúšobnej komisie môže byť učiteľ profesijného rozvoja zaradený do podkategórie metodik profesijného rozvoja. Predsedu a členov skúšobnej komisie vymenúva štatutárny orgán organizácie zriadenej ministerstvom školstva.
- (5) O ukončení adaptačného vzdelávania sa vyhotovuje protokol.

§ 53 Predatestačné vzdelávanie

- (1) Cieľom predatestačného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií na zaradenie do vyššieho kariérového stupňa.
- (2) Poskytovateľom predatestačného vzdelávania je atestačná organizácia.
- (3) Predatestačné vzdelávanie sa organizuje v rozsahu najmenej 20 hodín ako schválený jednoduchý program predatestačného vzdelávania alebo v rozsahu najmenej 40 hodín ako schválený program predatestačného vzdelávania členený na moduly. Program predatestačného vzdelávania schvaľuje ministerstvo školstva.
- (4) Odborným garantom predatestačného vzdelávania je
- a) zamestnanec vysokej školy s najmenej vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa a najmenej piatimi rokmi vedeckej činnosti alebo výskumnej činnosti v oblasti, ktorej sa obsah vzdelávania týka,
 - b) odborník s najmenej vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa a najmenej piatimi rokmi výkonu pracovnej činnosti v oblasti, ktorej sa obsah vzdelávania týka, alebo

c) učiteľ profesijného rozvoja zaradený do podkategórie konzultant atestačného konania.

§ 54

(1) Preadestačné vzdelávanie sa ukončuje obhajobou záverečnej prezentácie pred trojčlennou skúšobnou komisiou, ktorú vymenúva štatutárny orgán poskytovateľa. Záverečná prezentácia môže byť aj praktická.

(2) Členom skúšobnej komisie a predsedom skúšobnej komisie môže byť odborný garant a ďalší odborník s najmenej vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa a najmenej piatimi rokmi pracovnej činnosti v oblasti, ktorej sa obsah vzdelávania týka; ak ide o zamestnanca vysokej školy, výkon pracovnej činnosti nahrádza vedecká činnosť alebo výskumná činnosť.

(3) O obhajobe záverečnej prezentácie sa vyhotovuje protokol.

§ 55 Inovačné vzdelávanie

(1) Cieľom inovačného vzdelávania je

a) prehĺbenie, rozšírenie a inovácia profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v podkategórii pedagogického zamestnanca alebo v príslušnej kategórii odborného zamestnanca alebo

b) uplatnenie najnovších poznatkov alebo skúseností z praxe vo výchove a vzdelávaní.

(2) Poskytovateľom inovačného vzdelávania je

a) vysoká škola,

b) organizácia zriadená ministerstvom školstva,

c) organizácia zriadená iným ústredným orgánom štátnej správy na plnenie úloh v oblasti profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,

d) katolícke pedagogické a katechetické centrum,

e) škola, školské zariadenie a zariadenie sociálnej pomoci,

f) iná právnická osoba, ktorá má v predmete činnosti vzdelávanie.

(3) Inovačné vzdelávanie sa organizuje ako jednoduchý program inovačného vzdelávania poskytovaný v rozsahu najmenej 25 hodín. Inovačné vzdelávanie sa organizuje na základe a v rozsahu oprávnenia, ktoré vydáva ministerstvo školstva.

(4) Odborným garantom inovačného vzdelávania je zamestnanec poskytovateľa, ktorý je odborník z praxe s najmenej

a) vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa a najmenej piatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa obsah vzdelávania týka, alebo

b) úplným stredným odborným vzdelaním a najmenej desiatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa obsah vzdelávania týka.

§ 56

(1) Inovačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred trojčlennou komisiou, ktorú vymenúva štatutárny orgán poskytovateľa.

- (2) Členom komisie a predsedom komisie môže byť odborný garant a ďalší odborník z praxe s najmenej vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa a najmenej piatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa obsah vzdelávania týka, alebo úplným stredným odborným vzdelaním a najmenej desiatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa obsah vzdelávania týka.
- (3) O záverečnej prezentácii sa vyhotovuje protokol.

§ 57 Aktualizačné vzdelávanie

- (1) Cieľom aktualizačného vzdelávania je podľa potrieb zriaďovateľa, školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci
- a) udržiavanie alebo obnovovanie profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti,
 - b) získanie nových vedomostí a informácií o zmenách v právnych predpisoch, výchovno-vzdelávacích programoch, pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii alebo
 - c) získanie nových vedomostí a zručností v konkrétnej oblasti pracovnej činnosti.
- (2) Poskytovateľom aktualizačného vzdelávania je
- a) škola,
 - b) školské zariadenie,
 - c) zariadenie sociálnej pomoci,
 - d) zriaďovateľ školy bez právnej subjektivity alebo školského zariadenia bez právnej subjektivity.
- (3) Aktualizačné vzdelávanie sa organizuje ako schválený jednoduchý program aktualizačného vzdelávania. Program aktualizačného vzdelávania a rozsah aktualizačného vzdelávania schvaľuje riaditeľ. Škola, školské zariadenie a zariadenie sociálnej pomoci v závislosti od svojich potrieb upraví rozsah aktualizačného vzdelávania vo vnútornom predpise.
- (4) Škola, školské zariadenie, zariadenie sociálnej pomoci a zriaďovateľ môže pri organizovaní aktualizačného vzdelávania spolupracovať s poskytovateľom inovačného vzdelávania v oblasti, v ktorej má poskytovateľ inovačného vzdelávania oprávnenie na poskytovanie inovačného vzdelávania.
- (5) Odborným garantom aktualizačného vzdelávania je pedagogický zamestnanec školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci s druhou atestáciou alebo odborný zamestnanec školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci s druhou atestáciou. Ak v škole, školskom zariadení alebo v zariadení sociálnej pomoci nie je pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou alebo odborný zamestnanec s druhou atestáciou, odborným garantom aktualizačného vzdelávania je riaditeľ, vedúci pedagogický zamestnanec alebo vedúci odborný zamestnanec.
- (6) Škola, školské zariadenie alebo zariadenie sociálnej pomoci s počtom pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov nižším ako desať sa môže pri poskytovaní aktualizačného vzdelávania spojiť s inou školou, školským zariadením alebo so zariadením sociálnej pomoci; odborný garant sa určí dohodou riaditeľov.
- (7) Odborný garant aktualizačného vzdelávania
- a) predkladá riaditeľovi na schválenie program aktualizačného vzdelávania,

- b) rozvrhuje vzdelávacie aktivity aktualizačného vzdelávania v súlade s potrebami a možnosťami školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci,
- c) vedie evidenciu účasti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov na aktualizačnom vzdelávaní.

(8) Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci vykonáva lektorskú činnosť v aktualizačnom vzdelávaní súčasne s výkonom pracovnej činnosti.

(9) Riaditeľ na požiadanie vydá pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi potvrdenie o aktualizačnom vzdelávaní, ktoré obsahuje

- a) evidenčné číslo potvrdenia a dátum vydania potvrdenia,
- b) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
- c) dátum a miesto narodenia pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
- d) obdobie, za ktoré sa potvrdenie o aktualizačnom vzdelávaní vydáva,
- e) rozsah aktualizačného vzdelávania v hodinách,
- f) odtlačok pečiatky školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci a podpis riaditeľa.

§ 58 Kvalita vzdelávania pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca

(1) Kvalita programu vzdelávania a kvalita modulu programu vzdelávania sa overuje

- a) schválením programu vzdelávania,
- b) schválením modulu programu vzdelávania alebo
- c) vydaním potvrdenia o oprávnení na poskytovanie inovačného vzdelávania.

(2) Kvalita priebehu vzdelávania je zabezpečená dodržiavaním materiálnych, priestorových, personálnych, organizačných a ďalších podmienok, za ktorých bol schválený program vzdelávania, modul programu vzdelávania alebo vydané potvrdenie o oprávnení na poskytovanie inovačného vzdelávania.

(3) Kvalita ukončovania vzdelávania je zabezpečená dodržiavaním požiadaviek na ukončenie vzdelávania a ďalších podmienok ukončenia vzdelávania, za ktorých bol schválený program vzdelávania, modul programu vzdelávania alebo vydané potvrdenie o oprávnení na poskytovanie inovačného vzdelávania.

§ 59 Atestácia

(1) Atestácia je štátne overenie profesijných kompetencií vymedzených profesijným štandardom pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca a príslušnú kategóriu odborného zamestnanca, pre príslušný kariérový stupeň, získaných vzdelávaním, sebavzdelávaním alebo výkonom pracovnej činnosti.

(2) Atestáciu môže organizovať atestačná organizácia, ktorou je

- a) vysoká škola, ktorá uskutočňuje študijný program vysokoškolského štúdia druhého stupňa, ktorým sa získava kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti,
- b) organizácia zriadená ministerstvom školstva,
- c) Akadémia Policajného zboru v Bratislave,
- d) Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave.

(3) Atestáciu môže vykonať pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec, ktorý spĺňa kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v

podkategórii pedagogického zamestnanca alebo v príslušnej kategórii odborného zamestnanca a získal najmenej

a) úplné stredné odborné vzdelanie, ak ide o prvú atestáciu, alebo

b) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ak ide o druhú atestáciu.

(4) Pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec môže vykonať prvú atestáciu najskôr po piatich rokoch od zaradenia do kariérového stupňa samostatný pedagogický zamestnanec alebo samostatný odborný zamestnanec.

(5) Pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec môže vykonať druhú atestáciu najskôr po piatich rokoch od zaradenia do kariérového stupňa pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou alebo odborný zamestnanec s prvou atestáciou.

§ 60 (1) Atestácia sa skladá z

a) prípravy na atestačnú skúšku, ktorou je posúdenie atestačného portfólia a doplnenie atestačného portfólia,

b) obhajoby atestačného portfólia a

c) atestačnej skúšky.

(2) Atestačné portfólio je súbor dokladov o získaní profesijných kompetencií vyžadovaných pre zaradenie do vyššieho kariérového stupňa, ktorými sú najmä

a) doklady o

1. získaní požadovaného stupňa a druhu vzdelania,

2. absolvovaní programu vzdelávania,

b) doklady preukazujúce tvorivú činnosť pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca alebo

c) potvrdenie o využívaní vyžadovaných profesijných kompetencií získaných sebavzdelávaním alebo výkonom pracovnej činnosti, ktoré vydá riaditeľ.

(3) Atestácia sa vykonáva pre

a) príslušnú kategóriu, príslušnú podkategóriu, príslušný stupeň vzdelania a príslušný odbor vzdelania pedagogického zamestnanca alebo

b) príslušnú kategóriu a príslušný odbor vzdelania odborného zamestnanca.

(4) Vykonaná atestácia platí pre

a) príslušnú kategóriu a príslušný stupeň vzdelania pedagogického zamestnanca, v ktorom atestáciu vykonal,

b) príslušnú kategóriu odborného zamestnanca, v ktorej atestáciu vykonal.

5) Druhá atestácia vykonaná v kategórii učiteľ profesijného rozvoja platí pre každú kategóriu pedagogického zamestnanca a kategóriu odborného zamestnanca, v ktorej spĺňa kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti.

§ 61 Atestačné konanie

(1) Žiadosť pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca o vykonanie atestácie obsahuje

a) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko,

b) dátum a miesto narodenia,

c) adresu trvalého pobytu alebo obdobného pobytu,

d) zaradenie do kategórie alebo podkategórie,

- e) zaradenie do kariérového stupňa,
- f) stupeň vyžadovaného vzdelania, pre ktorý sa má atestácia vykonať,
- g) dátum, miesto a podpis žiadateľa,
- h) odtlačok pečiatky školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci a podpis riaditeľa, ktorý potvrdzuje správnosť uvedených údajov v žiadosti o vykonanie atestácie; ak žiadosť o vykonanie atestácie predkladá riaditeľ, odtlačok pečiatky a podpis zriaďovateľa.

(2) Prílohou k žiadosti je atestačné portfólio pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca.

(3) Atestačná organizácia do 60 dní od prijatia žiadosti

- a) posúdi atestačné portfólio,
- b) určí spôsob a formu doplnenia atestačného portfólia vrátane lehoty na doplnenie,
- c) odporučí absolvovanie predatestačného vzdelávania, ak je to potrebné,
- d) určí termín obhajoby atestačného portfólia a atestačnej skúšky alebo
- e) zamietne žiadosť pre nedostatočnú kvalitu atestačného portfólia.

(4) Posudok atestačného portfólia sa vypracúva v súlade s profesijným štandardom príslušného kariérového stupňa v kategórii alebo v podkategórii a v stupni vzdelania, ktorých sa atestácia týka. Posudok atestačného portfólia vypracuje osoba, ktorá spĺňa predpoklady na vymenovanie za člena atestačnej komisie.

(5) Obhajoba atestačného portfólia a atestačná skúška sa vykonáva v jeden deň a pred atestačnou komisiou. Atestačná skúška sa vykonáva ústnou formou. O vykonaní obhajoby atestačného portfólia a o vykonaní atestačnej skúšky sa vyhotovuje protokol. Protokol obsahuje

- a) meno a priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
- b) dátum, miesto narodenia a adresu trvalého pobytu alebo obdobného pobytu pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
- c) stupeň vzdelania, pre ktorý sa vykonáva atestácia,
- d) kategóriu a podkategóriu, pre ktorú sa vykonáva atestácia,
- e) výsledok obhajoby atestačného portfólia,
- f) výsledok atestačnej skúšky,
- g) meno, priezvisko a podpis predsedu atestačnej komisie a členov atestačnej komisie,
- h) miesto a dátum konania obhajoby atestačného portfólia a atestačnej skúšky.

(6) Na základe protokolu o úspešnom vykonaní obhajoby atestačného portfólia a úspešnom vykonaní atestačnej skúšky atestačná organizácia vydá pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi osvedčenie o vykonaní atestácie, ktoré obsahuje

- a) evidenčné číslo osvedčenia a dátum vydania osvedčenia,
- b) číslo a dátum vydania potvrdenia o oprávnení na organizovanie atestácií,
- c) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
- d) dátum a miesto narodenia pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
- e) stupeň vzdelania, pre ktorý sa vykonala atestácia,
- f) kategóriu a podkategóriu, pre ktorú sa vykonala atestácia,
- g) podpis predsedu atestačnej komisie,
- h) odtlačok pečiatky a podpis štatutárneho zástupcu atestačnej organizácie.

§ 63 Financovanie profesijného rozvoja

- (1) **Pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec hradí náklady spojené**
a) s kvalifikačným vzdelávaním,
b) so základným modulom funkčného vzdelávania, ktoré pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec neabsolvuje v súlade s plánom profesijného rozvoja a ročným plánom vzdelávania,
c) s adaptačným vzdelávaním v organizácii zriadenej ministerstvom školstva podľa § 52 ods. 6,
d) s predatestáčnym vzdelávaním.

(2) Ak ide o rozširujúce štúdium v súlade s plánom profesijného rozvoja a ročným plánom vzdelávania poskytované organizáciou zriadenou ministerstvom školstva, oprávnené náklady hradí poskytovateľ. Ak ide o rozširujúce štúdium v súlade s plánom profesijného rozvoja a ročným plánom vzdelávania poskytované vysokou školou, oprávnené náklady môže hradiť zamestnávateľ. Účel kvalifikačného vzdelávania sa preukazuje kópiou plánu profesijného rozvoja a kópiou ročného plánu vzdelávania opatrenou odtlačkom pečiatky zamestnávateľa a podpisom štatutárneho zástupcu zamestnávateľa alebo dohodou o zvyšovaní kvalifikácie podľa § 155 Zákonníka práce.

(3) Zamestnávateľ pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca hradí náklady spojené s aktualizacným vzdelávaním a náklady spojené s adaptačným vzdelávaním okrem nákladov spojených s adaptačným vzdelávaním podľa § 52 ods. 6.

(4) Náklady spojené s rozširujúcimi modulmi funkčného vzdelávania, so špecializačným vzdelávaním, s inovačným vzdelávaním, náklady spojené s vykonávaním atestácií a náklady spojené so základným modulom funkčného vzdelávania okrem nákladov podľa odseku 1 písm. b) sú hradené

- a) pedagogickým zamestnancom alebo odborným zamestnancom,
b) zamestnávateľom alebo zriaďovateľom,
c) poskytovateľom,
d) z prostriedkov Európskej únie alebo
e) z prostriedkov inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

§ 64 Pôsobnosť zamestnávateľa v profesijnom rozvoji

(1) Zamestnávateľ podporuje profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v súlade s

- a) potrebami školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci,
b) odbornými a spoločenskými požiadavkami na výkon pracovnej činnosti a
c) individuálnymi potrebami pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca.

(2) Zamestnávateľ podporuje profesijný rozvoj podľa odseku 1

a) priznaním príplatku za profesijný rozvoj podľa osobitného predpisu 32) po dvoch rokoch výkonu pracovnej činnosti za úspešné absolvovanie

1. rozširujúceho štúdia okrem rozširujúceho štúdia špeciálnej pedagogiky pedagogického zamestnanca školy pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a pedagogického zamestnanca zariadenia sociálnej pomoci,

2. štátnej jazykovej skúšky,

- 3. špecializačného vzdelávania na výkon špecializovaných činností v kariérových pozíciách podľa § 36 ods. 1 písm. c), d) až h), k) až m) a § 36 ods. 2 písm. b) až d) a v súlade so štruktúrou kariérových pozícií školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci,
- 4. inovačného vzdelávania v rozsahu najmenej 50 hodín,
- b) poskytnutím pracovného voľna na profesijný rozvoj podľa § 82,
- c) poskytovaním adaptačného vzdelávania v pracovnom čase začínajúceho pedagogického zamestnanca alebo začínajúceho odborného zamestnanca,
- d) organizovaním aktualizáčného vzdelávania v pracovnom čase pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

(3) Súlad profesijného rozvoja pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca s potrebami školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci sa vyznačí v pláne profesijného rozvoja.

PRÍLOHA A – Charakteristika žiakov

PRÍLOHA B – Učebné osnovy jednotlivých predmetov, výkonové a obsahové štandardy

PRÍLOHA C – Štátne vzdelávacie programy: 2017/10211-2:10G0, 2016-14674/20280:14-10F0, 2016-14674/20281:15-10F0

A1 Žiaci s poruchami aktivity a pozornosti

Podľa MKCH-10 ide o poruchy pozornosti s hyperaktivitou (ADHD), resp. poruchy pozornosti bez hyperaktivity (ADD). Americká psychiatrická asociácia DSM V (2013) uvádza dva symptómy – nepozornosť a/alebo hyperaktivitu a impulzivitu so začiatkom pred 12. rokom dieťaťa, pričom príznaky sú prítomné v dvoch alebo viacerých prostrediach a ovplyvňujú alebo znižujú úroveň života v sociálnej, školskej alebo pracovnej oblasti. Porucha pozornosti (bez hyperaktivity): nie sú prítomné príznaky hyperaktivity, prejavuje sa krátka doba sústredenia, ľahká unaviteľnosť, ľahká vyrušiteľnosť, problémy so sústredením sa v rôznych situáciách, motorická neobratnosť. V niektorých zložkách je žiak úplne normálne alebo aj nadpriemerne vyspelý (najčastejšie v praktickej orientácii a v sociálnych skúsenostiach), v niektorých je však vážne oneskorený (väčšinou v jemnej motorike, v práci na názorovom podklade, niekedy aj v reči). Zvýšená pohyblivosť až nepokoj - hyperaktivita: žiak nevydrží chvíľku v pokoji a jeho dráždivosť sa zvyšuje obvykle pri každej väčšej záťaži, pri práci na úlohách, v poslednej vyučovacej hodine, v popoludňajších hodinách v družine a pod. Niekedy má tento nepokoj formu predvádzania sa, samopašnosti, niekedy dokonca aj formu rušivých provokácií, chce byť často niekde inde, než práve je. Poruchy pozornosti, nesústredenosť, prchavosť: v pravom slova zmysle musí dávať pozor na všetko, čo sa deje v okolí, a je takmer bezmocný proti vedľajším rušivým podnetom. Impulzivita, unáhlenosť reakcií: reaguje na všetky podnety z okolia bez sebakontroly, pochoho, bez zábran, veľmi málo sa dokáže samo ovládať. Nápadné výkyvy nálad a duševnej výkonnosti: bývajú obdobia, keď pre nepokoj a dráždivosť aj zvýšenú agresivitu nemožno takéto dieťa dobre zvládnuť, inokedy naopak dokáže byť pomerne pokojné a pozorné. Typické je, že raz z toho istého

vyučovacieho predmetu ovláda učivo na jednotku a druhýkrát úplne zlyháva. Telesná neobratnosť: kontrastuje často so živosťou. Prejaví sa obvykle pri telocviku alebo pri hrách a býva pre dieťa často zdrojom pocitov menejcennosti.

Zvlášť nápadné bývajú ťažkosti v jemnej motorike. Žiak nielenže sa ťažko učí písať a píše neúhladne, ale grafická stránka písomného prejavu odčerpáva zvyčajne toľko pozornosti, že sa nestačí kontrolovať a dopúšťa sa mnohých pravopisných chýb.

Porucha aktivity a pozornosti ovplyvňuje učebné výsledky, správanie a sociálne vzťahy žiaka a vyžaduje si špecifický prístup vo vzdelávaní. Ide tu vlastne o skupinu porúch so začiatočnými prejavmi pred siedmym rokom života; pretrváva najmenej 6 mesiacov a je relatívne trvalá. Jej prvé príznaky začínajú byť zjavné už v predškolskom veku. Neprejavuje sa len situačne, ale viac-menej trvalo ovplyvňuje všetky činnosti a oblasti správania dieťaťa – učenie, hry, sociálne vzťahy a pod. Aby sme mohli hovoriť o poruche aktivity a pozornosti, charakteristické symptómy musia závažne ovplyvňovať aspoň dve z oblastí života dieťaťa:

- a) v triede;
- b) pri hre;
- c) doma;
- d) v správaní na verejnosti.

Všetky uvedené prejavy (ADHD) treba vnímať komplexne, v súvislosti s vekovým obdobím, rodinným prostredím, zdravotným stavom a aktuálnou situáciou, v ktorej sa žiak nachádza. Pri diagnostike porúch aktivity a pozornosti (ADHD) sa okrem vyšetrenia psychológa, špeciálneho pedagóga alebo liečebného pedagóga nevyhnutne vyžaduje aj potvrdenie diagnózy pedopsychiatrom a/ alebo neurológom.

Zdroj: <http://www.statpedu.sk/files/sk/deti-ziaci-so-svvp/deti-ziaci-so-zdravotnym-znevyhodnenim-vseobecny-intelektovym-nadanim/intelektove-nadanie.pdf> (02-03-2018)

A2 Žiaci s vývinovými poruchami učenia

Vývinové poruchy učenia (ďalej aj „VPU“) zaraďuje Medzinárodná klasifikácia chorôb, 2016 z medicínskeho hľadiska do kategórie porúch psychického vývinu – v zmysle uvedenom vo vzdelávacom programe pre žiakov s vývinovými poruchami učenia. Vyplývajú z oneskoreného vývinu funkcií, ktoré úzko súvisia s biologickou zrelosťou centrálného nervového systému. Týmto oneskorením sú v rôznej miere najčastejšie dotknuté jazykové funkcie, zrakové a priestorové schopnosti a motorická koordinácia. Keďže úroveň vývinu

vyššie uvedených funkcií, ako aj stav ich narušenia má vplyv na procesy učenia, na nadobúdanie schopností a vytváranie zručností potrebných pri školskom vzdelávaní, ich príznaky sú zvyčajne identifikované, ale aj spoľahlivo diagnostikovateľné až po nástupe dieťaťa do školy. V rámci vývinových porúch učenia sa v pedagogickej praxi stretávame najčastejšie s pojmami dyslexia, dysgrafia, dysortografia, dyskalkúlia. Tieto pojmy označujú dysfunkcie, t. j. narušené funkcie, ktoré ovplyvňujú schopnosť učiť sa čítať a samotné čítanie, písanie, uplatňovanie gramatických pravidiel, vytváranie matematických predstáv, používanie matematických operácií. Okrem týchto dysfunkcií sa vyskytujú aj dysfunkcie, prejavujúce sa dyspraxiou – neobratnosťou v oblasti motoriky – jemnej, hrubej, narušenou pohybovou koordináciou. Zriedkavejšie sa u žiakov možno stretnúť aj s dysfunkciami ovplyvňujúcimi hudobný sluch, hudobný prejav (dysmúzia) a výtvarný prejav (dyspinxia). Uvedené typy vývinových porúch učenia sa vyskytujú častejšie v kombinovanej ako v izolovanej forme. Častá je aj ich kombinácia s poruchami aktivity a pozornosti, so syndrómom ADHD (porucha aktivity spojená s hyperaktivitou) alebo s ich príznakmi na rôznej úrovni.

Príklady príznakov a problémov, ktoré môžu súvisieť s vývinovou poruchou čítania – dyslexiou

- žiak má problémy naučiť sa čítať metódou používanou pri výučbe čítania väčšiny žiakov,
- neschopnosť hlásť slovo, určiť prvé, posledné písmeno v slove,
- schopnosť zapamätať si grafému je výrazne nižšia ako prejav pamäťových schopností pri iných činnostiach spojených s učením,
- pretrvávajúca problém so spájaním jednotlivých písmen do slabík,
- pretrvávajúca problém so spájaním slabík do slov,
- pretrvávajúca dvojité čítanie (prečítanie slova potichu, až následne nahlas),
- zamieňanie si grafém s podobným tvarom, ako napríklad m – n, b – d, t – l, a – e,
- vynechávanie alebo pridávanie písmen v slove,
- „odhadovanie“ slova po prečítaní prvej slabiky alebo prvých písmen v snahe urýchliť tempo čítania, spravidla s nesprávnym výsledkom,
- zamieňanie písmen alebo slabík v slove,
- nedodržiavanie dĺžky slabiky v čítanom slove – (čítanie bez dĺžňov) s nevnímaním významu slova,
- neuvedomovanie si zmyslu prečítaného slova, ktoré číta, hoci nie je pre žiaka neznámym slovom,
- neobratnosť pri výslovnosti slov so spoluhláskovými skupinami a/alebo iná artikulačná neobratnosť,

- nedostatočný jazykový cit, prejavujúci sa napr. v súvislosti so spodobovaním hlások,
- problémy s pravo-ľavou orientáciou,
- neporozumeniu zmyslu textu, ktorý si žiak sám prečíta, na rozdiel od porozumenia textu, ktorý si vypočuje,
- ďalšie možné príznaky uvádza odborná literatúra, vhodné je konzultovať spozorované príznaky s odborným zamestnancom – školským špeciálnym pedagógom alebo špeciálnym pedagógom poradenského zariadenia skôr, ako je žiak odporučený na odborné vyšetrenie.

Príklady príznakov a problémov, ktoré môžu súvisieť vývinovou poruchou písania a pravopisu – dysgrafiou, dysortografiou

- žiak má ťažkosti s napísaním predpísaného tvaru písmena alebo jednoduchého tvaru,
- nevybavovanie si tvaru písmena písanej abecedy pri prepise z tlačeneho písma, pri diktovaní písmena, slabiky, slova,
- neúmerne silný prítlak pera, ceruzky na papier,
- zotrvávanie na nesprávnom úchope pera, ceruzky,
- neschopnosť dodržať rovnakú veľkosť a proporcie písmen,
- neudržanie tvaru písmen, slov na linajke,
- vynechávanie alebo pridávanie písmen v slove,
- vynechávanie mäkčeňov, dĺžňov,
- spájanie slov, viet – neuvedomovanie si hraníc slov, viet,
- zamieňanie písmen, ktoré sa v slove spodobujú,
- zhoršovanie úhladnosti písaného textu s postupujúcou dĺžkou písania,
- časté prepisovanie písmen a škrtanie slov,
- zvýšená unaviteľnosť pri písaní,
- neúmerne pomalosť pri písaní,
- pri snahe písať rýchlejšie sa písmo žiaka stáva nečitateľným,
- neschopnosť dodržania pravidiel pravopisu, a to aj pri gramatických javoch, ktoré žiak teoreticky ovláda,
- nezáujem o aktivity spojené s písaním, nechúť až averzia k písaniu,
- ďalšie možné príznaky uvádza odborná literatúra, vhodné je konzultovať spozorované príznaky s odborným zamestnancom – školským špeciálnym pedagógom alebo špeciálnym pedagógom poradenského zariadenia skôr, ako je žiak odporučený na odborné vyšetrenie.

Príklady príznakov a problémov, ktoré môžu súvisieť s vývinovou poruchou matematických schopností – dyskalkúliou

- žiak má ťažkosti so zapamätaním si tvaru číslíc,
- priradenie napísanej číslice k počtu prvkov danej množiny žiak odhaduje, nevie ju správne určiť,
- zamieňanie podobných tvarov číslíc pri písaní a čítaní (6 – 9, 3 – 5, 3 – 8)
- zamieňanie poradia číslíc v čísle pri jeho prečítaní a napísaní (13 – 31, 113 – 131),
- nesprávny zápis čísla pri jeho diktovaní alebo autodiktovaní pri odpise z tabule alebo z učebnice,
- problémy pri orientácii v číselnom rade, vzostupnom, zostupnom,
- chyba predstavivosti pri vyslovení číselného vyjadrenia veličiny (množstva alebo počtu),
- pretrvávajúce počítanie s manuálnym využívaním prstov, keď ostatní žiaci už počítajú spamäti,
- enormné problémy pri počítaní s prechodom cez desiatku,
- mýlenie si základných matematických operácií,
- problémy pri automatizovaní matematických úkonov a výsledkov operácií s číslami (jednoduché príklady na sčítanie, odčítanie, malá násobilka s príslušným delením),
- problém pri orientácii v čase podľa hodinového ciferníka,
- problémy s jednotkami miery,
- absentujúca priestorová orientácia potrebná pri geometrii, neschopnosť podržať v pamäti čiastkový výsledok, na ktorý má nadväzovať ďalšia matematická operácia,
- problém s použitím viacerých matematických operácií v jednom zadaní,
- pomalé riešenie úloh, strácanie záujmu o ich dokončenie,
- ďalšie možné príznaky uvádza odborná literatúra, vhodné je konzultovať pozorované príznaky s odborným zamestnancom – školským špeciálnym pedagógom alebo špeciálnym pedagógom poradenského zariadenia skôr, ako je žiak odporučený na odborné vyšetrenie.

Pri dlhšie trvajúcim nesúlade potenciálu žiaka, ktorý vyplýva z úrovne jeho intelektu v porovnaní s dosahovaním vzdelávacích výsledkov, je veľmi pravdepodobné rozvinutie zmien v jeho správaní. Bez tejto pomoci sa u žiaka často prejaví vzdor, neovládnuteľné alebo cielene zhoršené správanie, ktoré môže vyústiť až do porúch správania.

Bez odbornej pomoci sa u dieťaťa často prejaví vzdor, neovládnuteľné alebo cielene zhoršené správanie, ktoré môže vyústiť až do porúch správania.

A3 Žiaci s viacnásobným postihnutím v kombinácii s mentálnym postihnutím

Existuje mnoho definícií a termínov pre viacnásobné postihnutie. Š. Vašek (2008) definuje viacnásobné postihnutie ako „multifaktoriálne, multikauzálne a multisymptomatologicky podmienený fenomén, ktorý je dôsledkom participujúcich **postihnutí, či narušení**. Ich interakciou či vzájomným prekryvaním vzniká tzv. „synergetický efekt“, t.j. **nová kvalita postihnutia**.“

Podľa Š. Vaška (2001) viacnásobné postihnutie netvorí jednoduchý súčet dominujúceho a pridruženého postihnutia, ale ide o kvalitatívne odlišnú špecifickú jednotku. Z toho vyplýva **potreba novej kvality odbornej starostlivosti, spolupráca viacerých špecialistov** a určenie koordinujúcej osoby. Najzávažnejšie viacnásobné postihnutia žiaka sú väčšinou vyvolané príčinami pôsobiacimi v štádiu prenatalného vývinu, ktoré môžu byť infekcia alebo intoxikácia, indikácie psychického charakteru, traumy alebo fyzikálne faktory, vývinové poruchy, metabolické a nutričné činitele, ochorenia CNS a zmyslových orgánov, kombinácie príčin, poruchy tehotenstva, vplyvy materiálneho prostredia, chromozomálne abnormality, vplyvy sociálneho prostredia, genetické vplyvy, mechanické poškodenia, neznáme prenatálne, perinatálne a postnatálne vplyvy. Pri určovaní diagnózy viacnásobného postihnutia sa vychádza z výsledkov odborných vyšetrení (lekárskych, psychologických) a odborného vyšetrenia špeciálneho pedagóga z poradenského zariadenia. Zo špeciálnopedagogického pohľadu môže byť za viacnásobne postihnutého považovaný ten žiak, u ktorého súbežné postihnutia – ich kombinácia zapríčiňujú také závažné ťažkosti vo vzdelávaní, že nemôžu byť eliminované vzdelávacím programom určeným pre jedno z postihnutí (Hallahan, Kauffman, 2005). Z uvedeného vyplýva, že **žiaci s viacnásobným postihnutím si v procese výchovy a vzdelávania**, ale aj v ostatných oblastiach podpory **vyžadujú individuálny prístup**, pretože u nich **nie je možné uplatniť metódy a formy práce určené len pre jeden druh postihnutia (aj keď dominantný)**.

A. Vančová (2002) uvádza, že pri definovaní postihnutia zo špeciálnopedagogického hľadiska je zrejme relevantnejšia identifikácia a charakteristika prejavov a dôsledkov viacnásobných postihnutí na proces rozvíjania osobnosti, obzvlášť na proces výchovnej rehabilitácie a špeciálnej edukácie.

Na Slovensku sa o klasifikáciu viacnásobných postihnutí podľa prevažujúceho postihnutia alebo narušenia pokúsil Vašek (2008), ktorý uvádza nasledovné skupiny:

- a) **osoby s mentálnym postihnutím v kombinácii s ďalším postihnutím,**
- b) osoby s hluchoslepotou – hluchoslepotu považuje za najťažšiu formu postihnutia,
- c) osoby s poruchami správania v kombinácii s ďalším postihnutím alebo narušením.

Podľa A. Vančovej (2010) jednu kategóriu predstavujú tzv. ľahko viacnásobne postihnutí. U tejto skupiny jednotlivcov je cieľom dosiahnuť takú úroveň rozvoja osobnosti, že budú schopní žiť relatívne samostatný a nezávislý život a budú schopní sa primerane adaptovať alebo integrovať do spoločnosti s minimálnou mierou podpory.

Zdroj: <http://www.statpedu.sk/files/sk/deti-ziaci-so-svvp/deti-ziaci-so-zdravotnym-znevyhodnenim-vseobecny-intelektovym-nadanim/intelektove-nadanie.pdf> (02-03-2018)